

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව

බනිජතෙල් සම්පත්

ශ්‍රී ලංකා බනිජතෙල් සංවර්ධන අධිකාරිය පිහිටුවේ සඳහා ද; උද්ගාම් බනිජතෙල් කර්මාන්තය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කිරීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ නවීන ගවේපණ, සංවර්ධන, නිෂ්පාදන සහ කළමනාකරණ පරිවයන් තුළින් දේශීය බනිජතෙල් සම්පත්වල උපරිම ආර්ථික වට්නාකම ලබාගැනීම සඳහා නියමන සහ කළමනාකරණ ව්‍යුහයක් සකස් කිරීම සඳහා ද; 2003 අංක 26 දෙන බනිජතෙල් සම්පත් පනත ඉවත් කිරීම සඳහා ද; එව සම්බන්ධ හෝ ආනුජාධික කාරණා සඳහා විධිවාහා සැලැස්වීම සඳහා ද වූ පනත් කෙටුවීම්පතකි

බලයක්ති අමාත්‍යතුමා විසින් 2021 අගෝස්තු මස 05 වන දින
ඉදිරිපත් කරන ලදී

(ගැසට් පත්‍රයේ පළ කළේ 2021 ජූලි මස 27 වන දින)

මුද්‍රණය කිරීමට පාර්ලිමේන්තුව විසින් නියෝග කරන ලදී

[66 වන පනත් කෙටුවීම්පත]

ශ්‍රී ලංකා රජයේ මුදුන දෙපාර්තමේන්තුවේ මුද්‍රණය කරන ලදී.
කොළඹ 5, රජයේ ප්‍රකාශන කාර්යාලයෙන් මිලදී ලබාගත හැකිය.

මිල : රු. 66.00

තැපැල් ගාස්තුව : රු. 35.00

මෙම පනත් කෙටුවීම්පත www.documents.gov.lk වෙත අඩවියෙන් බාහා කළ හැක.

බනිජතෙල් සම්පත්

එල්.ඩී.—මි. 02/2008(II)

ශ්‍රී ලංකා බනිජතෙල් සංවර්ධන අධිකාරිය පිහිටුවේම සඳහා ද; උද්ගාමී බනිජතෙල් කරමාන්තය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කිරීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ තැව්ත ගෙවීමෙන්, සංවර්ධන, නිෂ්පාදන සහ කළමනාකරණ පරිවයන් තුළින් දේශීය බනිජතෙල් සම්පත්වල උපරිම ආර්ථික වට්තාකම ලබාගැනීම සඳහා නියාමන සහ කළමනාකරණ ව්‍යුහයක් සකස් කිරීම සඳහා ද; 2003 අංක 26 දුරන බනිජතෙල් සම්පත් පනත ඉවත් කිරීම සඳහා ද; රට සම්බන්ධ හෝ ආනුජාගික කාරණා සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ද වූ පනතකි

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව විසින් මෙසේ පනවනු ලැබේ:-

1. (1) මේ පනත 2021 අංක දරන බනිජතෙල් සම්පත් යුතු නාමය පනත යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ.
සහ තුළාත්මක වන දිනය
මේ පනතේ V වන කොටසේ විධිවිධාන හැර, මේ පනතේ සියලු විධිවිධාන, ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාවේ 79 වන ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාරව මේ පනතට අදාළව කතානායකවරයාගේ සහතිකය පිටසන් කරනු ලබන දින සිට තුළාත්මක විය යුතු ය.

5 (2) මේ පනතේ V වන කොටසේ විධිවිධාන හැර, මේ පනතේ සියලු විධිවිධාන, ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාවේ 79 වන ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාරව මේ පනතට අදාළව කතානායකවරයාගේ සහතිකය පිටසන් කරනු ලබන දින සිට තුළාත්මක විය යුතු ය.

10 (3) මේ පනතේ V වන කොටසේ විධිවිධාන, අමාත්‍යවරයා විසින් ගැසට් පනතේ පළ කරනු ලබන නියමයක් මගින්, එම කාර්යය සඳහා තීයම කරනු ලැබේය හැකි යම් දිනයක සිට තුළාත්මක විය යුතු ය.

2. පනතේ අරමුණු පහත දැක්වෙන පරිදි විය යුතු ය:-
පනතේ අරමුණු

15 (අ) ශ්‍රී ලංකාවේ සියලු බනිජතෙල් සම්පත් ගෙවීමෙන්, සංවර්ධනය, නිෂ්පාදනය සහ කළමනාකරණය ආවරණය කරමින් උද්ගාමී බනිජතෙල් කරමාන්තය සඳහා ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කිරීම පිළිබඳව උපදෙස් ලබා දීම පිණිස ප්‍රතිපත්ති උපදෙශක කම්ටුවක් පිහිටුවීම;

20 (ආ) මෙහෙයුම් මාර්ගෝපදේශ සැපයීම ඇතුළත්, ශ්‍රී ලංකාවේ සියලු බනිජතෙල් සම්පත්වල සියලු ගෙවීමෙන්,

සංචාරයන, නීත්පාදන සහ කළමනාකරණ ක්‍රියාවලි විධිමත් කිරීම සඳහා නීතිමය රාමුවක් සකස් කිරීම;

(අ) ශ්‍රී ලංකාවේ බනිජතෙල් සම්පත් ගවේෂණය, සංචාරයනය, නීත්පාදනය සහ කළමනාකරණය හා සම්බන්ධව ස්ථාධින, කාර්යක්ෂම සහ විනිවිද්‍යාවයෙන් යුත් නියාමන රාමුවක් පිහිටුවීම;

5

(ආ) පවතින බනිජතෙල් සම්පත් සාධාරණ, සූරක්ෂිත සහ පාරිසරික වශයෙන් තිරසර ආකාරයන් න් කළමනාකරණය කිරීම; සහ

10

(ඉ) කොන්ත්‍රාන්කරුවන් සඳහා මූල්‍ය ස්ථායිතාව ලබා දෙන අතරම රටේ වෙනස් වන ආර්ථික අවශ්‍යතා සපුරාලන මූල්‍ය පාලන කුම සැලසුම් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධික්ෂණය කිරීම සහ ප්‍රතිශේෂාධනය කිරීම.

I වන කොටස

15

ශ්‍රී ලංකා බනිජතෙල් සංචාරයන අධිකාරිය

3. (1) (මෙහි මින් මත් “අධිකාරිය” යනුවෙන් සඳහන් කරනු ශ්‍රී ලංකා ලබන) “ශ්‍රී ලංකා බනිජතෙල් සංචාරයන අධිකාරිය” යනුවෙන් හඳුන්වනු බනිජතෙල් සංචාරයන අධිකාරිය පිහිටුවීම

(2) අධිකාරිය, (1) වන උපවගන්තිය මගින් එයට පවරා දී ඇති 20 නාමයෙන් අවශ්‍යත්ත්ත් පැවැත්මක් සහ පොදු මුද්‍රාවක් ඇති සංස්ථාපිත මණ්ඩලයක් විය යුතු අතර, එකී නාමයෙන් එය විසින් හා එයට එරෙහිව නඩු පවරනු ලැබිය හැකි ය.

(3) අධිකාරිය-

25

(අ) උද්ගාම් බනිජතෙල් කරමාන්තය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිපත්ති උපදේශක කමිටුව වෙත නිරදේශ සිදු කිරීම;

(ආ) පනතේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම; සහ

(ඇ) පනතේ විධිවිධාන සලස්වා ඇති ආකාරයෙන්,
ග්‍රී ලංකාවේ උද්‍යාම් බනිජතෙල් කරමාන්තයට
සම්බන්ධ සියලු නියාමන කරත්වයන් ඉටු කිරීම,

සම්බන්ධයෙන් වග කිව යුතු ය.

5 4. අධිකාරියේ බලතල, කාර්ය සහ කරත්වය පහත සඳහන් අධිකාරියේ
පරිදි විය යුතු ය:-
බලතල, කාර්ය
සහ කරත්වය

(අ) ගෙවිණ බිම් කොටස් සහ සංවර්ධන බිම් කොටස්
සීමාංකනය කිරීමට සහ එම බිම් කොටස් නම් කිරීමට
අක්වෙරලෙහි සහ ගොඩිම් පුද්ගලවල, පොලවේ මතුපිට
ජාලක කොටස් බවට බෙදා වෙන් කරන සිතියමක්
පිළියෙළ කිරීම සහ ඒකාබද්ධ අධ්‍යයනයන් සඳහා නම්
කළ යුතු ප්‍රදේශ නිර්ණය කිරීම සහ සීමාංකනය කිරීම;

10 (ඇ) 16 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව සීමාංකනය කර ඇති සහ නම්
කර ඇති පරිදි බිම් කොටස්වල ආයෝජනය සඳහා පවතින
බිම් ප්‍රමාණය අලෙවි ප්‍රවර්ධනය කිරීම;

15 (ඇ) අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී, අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පත් කරන
ලද ප්‍රම්ණුන කමිටුව විමසා, එක් එක් බනිජතෙල් සම්පන්
ගිවිසුමෙහි ඇතුළත් කරන ලද නියමයන් සහ කොන්දේසි
කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සමග සාකච්ඡා කිරීම;

20 (ඇ) මේ පනත ප්‍රකාරව නිකුත් කරනු ලැබේමට නියමිත සියලු
බලපත්‍ර සහ සහතික නිකුත් කිරීම සහ ඒවා අවලංගු
කිරීම, අත්හිටුවීම, වෙනස් කිරීම හෝ සංශෝධනය කිරීම;

25 (ඉ) මේ පනත ප්‍රකාරව නිකුත් කරනු ලබන බලපත්‍ර සඳහා
වන බලපත්‍ර ගාස්තුව නිශ්චිත කිරීම සහ එම ගාස්තුව අය
කිරීම;

(ඊ) බනිජතෙල් මෙහෙයුම් නියාමනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය
විය හැකි යම් විධාන සහ මාර්ගෝපදේශ නිකුත් කිරීම;

(උ) දත්ත රස්කර ගැනීම, බලපත්‍ර ලබාදීම සහ දත්ත
කළමනාකරණය ආදි උද්‍යාම් බනිජතෙල් කරමාන්තයට
අදාළ සියලු ගිවිසුම්වලට එළඹීම;

- (උ) මේ පනතේ අරමුණුවලට අනුකූලව යම් නියමයන් සහ කොන්දේසි මත, බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුමක යම් කොන්තාත්කරුවකුගේ සහභාගිත්ව අධිකිය පැවරීමට හෝ මාරු කිරීමට අදාළ කාරණා පිළිබඳ අමාත්‍යවරයා වෙත 5 නිරදේශ ඉදිරිපත් කිරීම;
- (ඌ) මිල ගණන් කැඳවීමේ, ඇගයීමේ සහ ලංසු ප්‍රදානය කිරීමේ ක්‍රියාවලින් හි දී අවශ්‍ය වන පරිදි සියලු ව්‍යුහාත්මක සහ වෙනත් පරිපාලනමය සහාය ලබා දීම;
- (ඍ) මේ පනතේ අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා 10 අධිකාරියට අවශ්‍ය වන යම් කාර්ය මණ්ඩලයක් සේවයේ යෙදුවීම;
- (ඎ) ජාත්‍යන්තර ව්‍යුහයන් තරගකාරී උද්‍යාම් බනිජතෙල් කර්මාන්තයක් නිසි සහ වගකිවයුතු ආකාරයෙන් විධිමත්ව සිදු කිරීම;
- (ඏ) යම් වංචල හෝ නිශ්චල දේපලක්, අන්කර ගැනීම, දැඩීම, 15 බද්දව හෝ කුලියට ගැනීම හෝ දීම, උකසට දීම, ඔබපනය කිරීම, විකිණීම හෝ අන්‍යාකාරයකින් බැහැර කිරීම;
- (එ) ශ්‍රී ලංකාව තුළ හෝ ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටත තැනැත්තන්ගෙන් 20 හෝ පුද්ගල මණ්ඩලවලින් ලැබෙන ප්‍රදාන, ත්‍යාග හෝ පරිත්‍යාග හාර ගැනීම:
- එසේ වූව ද, මේ පනතේ වෙනත් යම් විධිවිධානයක පටහැනීව කුමක් සඳහන් වූව ද, අධිකාරිය විසින්, මූදලවලින් ලැබෙන සියලු විදේශ ප්‍රදාන, ත්‍යාග හෝ 25 පරිත්‍යාග සම්බන්ධයෙන් විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ පූර්ව ලිඛිත අනුමතය ලබා ගත යුතු ය;
- (ඒ) මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරනු ලබන පරිදි යම් බැංකුවක හෝ මූල්‍ය ආයතනයක විදේශ ව්‍යවහාර මූදලින් ඇතුළත්, 30 ගිණුම් විවෘත කිරීම සහ පවත්වා ගෙන යාම සහ මේ පනත ප්‍රකාරව බනිජතෙල් සම්පත් සංවර්ධන අරමුදල පරිපාලනය කිරීම;

- (ව) බනිජතෙල් මෙහයුම් කාර්යක්ෂම ලෙස සහ එලදායී
ලෙස කළමනාකරණය කිරීම සඳහා සහ ආපදාවක දී
බනිජතෙල් මෙහයුම් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා
අවශ්‍ය වන යම් මාර්ගෝපදේශ සහ විධානයන් නිකුත්
කිරීම;
- (ඡ) මේ පනතේ අරමුණු මුදුන්පත් කරගැනීම සඳහා අවශ්‍ය
හෝ උපකාරී වන හෝ ආනුජාංගික වන කටයුතු
අධික්ෂණය කිරීම සහ පාලනය කිරීම; සහ
- (ජ) මේ පනතේ අරමුණු මුදුන් පළමුණුවා ගැනීම සඳහා උපකාරී
විය හැක හෝ ආනුජාංගික විය හැක වෙනත් යම් සියලු
ක්‍රියාවන් සහ දේවල් සිදු කිරීම.

II වන කොටස

අධිකාරියේ පරිපාලනය සහ කළමනාකරණය

5. (1) අධිකාරියේ කටයුතු පරිපාලනය, කළමනාකරණය සහ අධ්‍යක්ෂ
15 පාලනය (මේ පනතේ "මණ්ඩලය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) මණ්ඩලයේ
අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයක් වෙත පවරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) මණ්ඩලය විසින්, අධිකාරියේ කටයුතු පරිපාලනය කිරීමේ
කාර්යය සඳහා, මේ පනත මගින් අධිකාරිය වෙත පවරන ලද,
නියම කරන ලද හෝ පනවන ලද බලතල, කාර්ය සහ කරතවා
20 ක්‍රියාත්මක කිරීම, කිරීම සහ ඉටු කිරීම කරනු ලැබිය යුතු ය.

(3) මණ්ඩලය-

(අ) නිල බලයෙන් පත්වන සාමාජිකයන්, එනම්-

- (i) අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා;
25 (ii) මූදල් විෂයය පවරනු ලැබ ඇති අමාත්‍යවරයාගේ
අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා හෝ ඔහුගේ
නියෝජිතයක;
(iii) ශ්‍රී ලංකා මහජන උපයෝගිතා කොමිෂන්
සභාවේ අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා හෝ ඔහුගේ
නාමිකයක;

(iv) බනිජතෙල් සම්පන් විෂය පවරනු ලැබ ඇති අමාත්‍යවරයාගේ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා හෝ අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම්වරයාගේ නිලයට අඩු නොවන ඔහුගේ තියෝග්තයක; සහ

5

(v) 2008 අංක 35 දරන සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනතේ 2 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවන ලද සමුද්‍රය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ සහාපතිවරයා හෝ ඔහුගේ නාමිකයෙකු; සහ

10 (ආ) (මෙහි මින් මතු "පත්කළ සාමාජිකයන්" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) සුදුසුකම් නියම කරනු ලැබිය යුතු, උද්‍යාම් බනිජතෙල් කරමාන්තයට අදාළ ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රවීණත්වයක් ලබා ඇති තැනැත්තන් අතරින් අමාත්‍යවරයා විසින් පත්කරනු ලබන සාමාජිකයන් සිටි දෙනෙකුගෙන්;

15 සම්බන්ධීත විය යුතු ය.

(4) මේ වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තියේ (ආ) ජේදය යටතේ පත් කරන ලද සාමාජිකයන් අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරනු ලැබිය යුතු ය.

20 6. (1) පත්කළ සාමාජිකයන්ගෙන් එක් අයකු අමාත්‍යවරයා විසින් මණ්ඩලයේ සහාපතිවරයා මණ්ඩලයේ සහාපතිවරයා ලෙස පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) සහාපතිවරයා විසින් අමාත්‍යවරයා වෙත යවතු ලබන උගියක් මගින්, ස්වකිය බුරයෙන් ඉල්ලා අස්වය හැකි අතර, එම ඉල්ලා අස්වීම අමාත්‍යවරයා විසින් පිළිගනු ලබන දින සිට එය බලාත්මක විය යුතු ය.

25 25 (3) අමාත්‍යවරයා විසින් හේතු දක්වා සහාපතිවරයා සහාපති බුරයෙන් ඉවත් කළ හැකි ය.

(4) (2) වන සහ (3) වන උපවගන්තිවල විධිවානවලට යටත්ව, සහාපතිවරයාගේ බුරකාලය මණ්ඩලයේ ඔහු සාමාජිකත්වය දරනු ලබන කාල සීමාව විය යුතු ය.

(5) රෝගාතුර වීම, වෙනත් අභක්ෂාතාවයකට පත්වීම,
ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැරව සිටීම හෝ වෙනත් යම් සේතුවක් නිසා
තාවකාලිකව දුරයේ කාර්ය ඉටුකිරීමට සහාපතිවරයාට නොහැකිවන
අවස්ථාවක දී අමානාවරයා විසින්, වෙනත් යම් පත්කළ සාමාජිකයනු
5 එම පත් කළ සාමාජිකයාගේ සාමාන්‍ය කාර්යයන්ට අතිරේකව
සහාපතිවරයා වශයෙන් කටයුතු කිරීම සඳහා පත් කරනු ලැබේ
යුතු ය.

7. යම් තැනැත්තකු-

මණ්ඩලයේ
සාමාජිකයකු
වශයෙන් පත්
කරනු ලැබීමට
නූසුපුසුකම්

- (ආ) ශ්‍රී ලංකාවේ පුරවැසියකු නොවන්නේ නම් හෝ
ශ්‍රී ලංකාවේ පුරවැසියකුව සිටීම අවසන් වේ නම්;
10
(ඇ) ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ වෙනත් යම් රටක යම් නීතියක්
පත් වශ්‍යාංගත්වයට පත් වූවකු ලෙස හෝ
බංකොලොත්හාවයට පත් වූවකු ලෙස ප්‍රකාශයට
පත් කරනු ලැබේ, වස්තුහාවයෙන් නිදහස් කරනු නොලැබූ
තැනැත්තෙක් වන්නේ නම්;
15
(ඇ) ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ වෙනත් යම් රටක බලාත්මකව
පවතින යම් නීතියක් යටතේ සිහිවිකල් තැනැත්තකු
බවට අනාවරණය කරගෙන හෝ ප්‍රකාශයට පත් කරනු
ලැබ ඇත්තම්;
20
(ඉ) වරිත දූෂණයකට සම්බන්ධ වරදකට වරදකරු කරනු
ලැබ මාස හයකට නොඅඩු කාල සිමාවක් සඳහා
බන්ධනාගාරගත කිරීමේ දූෂ්චරණයක් ලැබ ඇත්තම්;
25
(ඊ) ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ වෙනත් යම් රටක අධිකරණයක්
මගින් පත්වන ලද බන්ධනාගාරගත කිරීමේ
සිරදූෂණයක් විදිමින් සිටින හෝ විද ඇති තැනැත්තෙක්
30 වන්නේ නම්;

(උ) අධිකාරිය මගින් හෝ අධිකාරිය වෙනුවෙන් ඇතිකර ගන්නා ලද යම් ගිවිසුමක් යටතේ යම් අයිතිවාසිකමක් හෝ වර්ප්‍රසාදයක් දරන හෝ තුක්ති විදින තැනැත්තක් වන්නේ නම්; හෝ

5 (උ) මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු වශයෙන් ස්වකිය කරනවා මූලු විසින් ඉටු කිරීමේ දී අහිතකර ලෙස බලපෑ හැකි යම් මූල්‍යමය හෝ වෙනත් සම්බන්ධතාවයක් ඇත්තාම්;

එම තැනැත්තා මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු ලෙස පත් කරනු ලැබේමට නුසුදුස්සකු විය යුතු ය.

10 8. මණ්ඩලයේ සැම පත්කළ සාමාජිකයකු ම මිය යාම, බුරයෙන් මණ්ඩලයේ ඉල්ලා අස්ථීම හෝ බුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබීම මගින් මූලු විසින් පත්කළ සාමාජිකයන්ගේ කළින් බුරය හිස් කරන්නේ නම් මිස, මූලු පත්කළ දින සිට වසර බුර කාලය තුනක කාල සීමාවක් සඳහා බුරය දැරීය යුතු අතර, බුරයෙන් ඉවත් කරනු ලබන්නේ නම් මිස, අනුගාමී හෝ අන්‍යාකාරයක එක් වරකට 15 නොවැඩී තවදුරටත් තු වාරයක් සඳහා තැවත පත් කරනු ලැබේමට පුදුස්සකු වන්නේ ය.

9. (1) මණ්ඩලයේ යම් පත්කළ සාමාජිකයකුට තත්කාර්ය සඳහා පත් කළ අමාත්‍යවරයා අමතා යවනු ලබන ලිපියක් මගින් ඕනෑම අවස්ථාවක සාමාජිකයින් ඉවත් කිරීම, 20 බුරයෙන් ඉල්ලා අස්ථීය හැකි අතර, එම ඉල්ලා අස්ථීම අමාත්‍යවරයා ඉල්ලා අස්ථීම ආරිය

(2) අමාත්‍යවරයා විසින්, හෝ දක්වා යම් පත්කළ සාමාජිකයකු බුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබිය හැකි ය. බුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබූ පත්කළ සාමාජිකයකු මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු වශයෙන් තැවත පත් කිරීම සඳහා හෝ වෙනත් යම් තත්ත්වයකින් මණ්ඩලය වෙත 25 සේවය කිරීමට නුසුදුස්සකු විය යුතු ය.

(3) යම් පත්කළ සාමාජිකයකු මිය යාම, ඉල්ලා අස්ථීම හෝ ඉවත් කිරීම නිසා බුරය හිස්වන අවස්ථාවක දී, අමාත්‍යවරයා විසින්, 30 ර(3)(ආ) වන වගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව එකී පුරුෂාඩාව පිරවීම සඳහා වෙනත් තැනැත්තකු පත් කරනු ලැබිය යුතු අතර එකී තැනැත්තා විසින්, තමා අනුපාතිත වන සාමාජිකයාගේ බුර කාලයෙන් නොගෙවා ඉතිරිව ඇති කාල සීමාව සඳහා බුරය යුතු ය.

(4) රෝගාතුර වීම හෝ වෙනත් යම් හේතුවක් නිසා හෝ ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැරව සිටිමක් නිසා මණ්ඩලයේ යම් පත්කළ සාමාජිකයකුට මාස තුනකට නොඅඩු කාලයක් සඳහා තාවකාලිකව බුරයේ කාර්ය ඉටු කිරීමට නොහැකිවන අවස්ථාවක දී, ඔහු 5 නොපැමිණෙන කාලය තුළ ඔහු වෙනුවට කටයුතු කිරීමට, අමාත්‍යවරයා විසින් 5(3)(ආ) වන වගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව වෙනත් යම් තැනැත්තකු පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

- (5) මණ්ඩලයේ යම් පත්කළ සාමාජිකයකු, ඔහුගේ නොපැමිණීම පිළිබඳ සහාපතිවරයා වෙත පුර්ව දැනුම් දීමකින් තොරව මණ්ඩලයේ 10 අනුගම් රස්වීම් තුනකට පැමිණීමට අපොහොසත් වන අවස්ථාවක දී, එකී සාමාජිකයා ස්වකිය බුරය හිස්කර ඇති ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර, අමාත්‍යවරයා විසින් 5(3)(ආ) වන වගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව, එම පුරප්පාඩුව පිරවීම සඳහා වෙනත් තැනැත්තකු පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.
- 15 10. (1) මණ්ඩලයේ යම් රස්වීමක් සඳහා ගණපුරණය ගණපුරණය සහාපතිවරයා සහ නිල බලයෙන් පත් වූ සාමාජිකයන් දෙදෙනෙකු සහ මණ්ඩලයේ 10 ඇතුළත් සාමාජිකයන් පස්දෙනෙකු විය යුතු ය. මණ්ඩලයේ රස්වීම්
- (2) අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා විසින් මණ්ඩලයේ සියලු රස්වීම් කැදවනු ලැබිය යුතු ය.

20 (3) මණ්ඩලයේ රස්වීමක්-

- (ආ) ඒ රස්වීම සඳහා නියම කරගත් ස්ථානයේ දී, දිනයේ දී සහ වේලාවේ දී රස්ව සිටින ගණපුරණය සංපුක්ත කරන සාමාජිකයන් සංඛ්‍යාව විසින්; හෝ 25 (ඇ) ඒ රස්වීම පැවැත්වෙන කාල සීමාව තුළ රේට සහභාගි වන ගණපුරණය සංපුක්ත කරන සියලුම සාමාජිකයින්ට රේට සහභාගි වන එක් එක් සාමාජිකයන් එකවර දැකිය හැකි ගුව්‍ය දායා සන්නිවේදනයක් මගින්,

පවත්වනු ලැබිය හැකි ය.

- 30 (4) මණ්ඩලයේ යම් රස්වීමක දී තීරණය කරනු ලැබිය යුතු සියලු ප්‍රශ්න එකී රස්වීමට පැමිණ ජන්දය ප්‍රකාශ කරන

සාමාජිකයන්ගේ බහුතර ජන්දයෙන් තීරණය කරනු ලැබිය යුතු ය. ජන්ද සමාන වන අවස්ථාවක දී, සහාපතිවරයාට මූල්‍යගේ ජන්දයට අමතරව තීරක ජන්දයක් තීබිය යුතු ය.

(5) සහාපතිවරයා මණ්ඩලයේ සැම රස්වීමකම මූලසුන දැරිය
 5 යුතු ය. මණ්ඩලයේ යම් රස්වීමකට සහාපතිවරයා නොපැමිණී අවස්ථාවක දී පැමිණ සිටින සාමාජිකයන් විසින් තෝරා පත්කර ගනු ලබන යම් සාමාජිකයකු විසින් මණ්ඩලයේ එම රස්වීමේ මූලසුන දැරිය යුතු ය.

(6) අධිකාරිය විසින් කළින් කළට සාංස්ක්‍රාන්තික ප්‍රතිඵල පැවත්වීමේ පැවත්වීම සිදුකළ
 10 කාර්ය පටිපාටියට අනුකූලව අධිකාරියේ රස්වීම් පැවත්වීම යුතු ය.

11. මණ්ඩලය විසින් ස්වකීය සාමාජිකයන් අතර යම් යම් පුරුජපාඩුවක් පැවතිය ද එය නොතකා ක්‍රියා කරනු ලැබිය හැකි පුරුජපාඩුවක්
 අතර, මණ්ඩලයේ යම් ක්‍රියාවක් හෝ කටයුත්තක් එහි සාමාජිකයන් මන
 15 අතර පුරුජපාඩුවක් පැවතිමේ හෝ එහි සාමාජිකයකු පත්කිරීමේ මණ්ඩලයේ යම් ක්‍රියාවක්
 යම් දේශයක් පැවතිමේ හේතුව මතම පමණක් අවලංගු නොවිය හෝ පැවතිමේ යම් කටයුත්තක්
 යුතු ය හෝ අවලංගු වූ ලෙස සලකනු නොලැබිය යුතු ය.
 අවලංගු වූ
 ලෙස සලකනු
 නොලැබිය යුතු
 බව

12. (1) අධිකාරියේ මූදාව-

අධිකාරියේ
මූදාව

(ආ) මණ්ඩලය විසින් කළින් කළ නිශ්චිත කරනු ලබන යම් නැතැත්තකු හාරයේ තැබිය යුතු ය;

(ඇ) මණ්ඩලය විසින් නිශ්චිත කරනු ලබන යම් ආකාරයකට වෙනස් කරනු ලැබිය හැකි ය;
 25 (ඈ) මණ්ඩලයේ අවසරය ඇතිව සහ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් දෙදෙනකු ඉදිරිපිට දී මිස කිසිදු සාධන පත්‍රයකට හෝ ලේඛනයකට නොතැබිය යුතු අතර, ඔවුන් පැමිණී බවට සලකුණක් වශයෙන් එකිනෙක සාධන පත්‍රයේ හෝ ලේඛනයේ අත්සන් කළ යුතු ය.

(2) මණ්ඩලය විසින් අධිකාරියේ මූදාව තබන ලද සාධන පත්‍ර සහ ලේඛන පිළිබඳව රෙජස්ටරයක් පවත්වාගෙන යා යුතු ය.

III වන කොටස

බනිජතෙල් සම්පන්වල සහ බනිජතෙල් දත්තවල හිමිකම සහ උද්ගාමී
බනිජතෙල් කරමාන්තය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය සකස් කිරීම

13. (1) බනිජතෙල් සම්පන් සෞයා ගනු ලැබ ඇත්තේ යම් බනිජතෙල්
5 පසක් යට ද, එම පස කෙරෙහි යම් තැනැත්තකු සන්ව තිබෙන යම් සම්පන් සහ
අයිතිවාසිකමක්, හිමිකමක් හෝ අන්තාකාර යම් අයිතියක් නොතකා-
ඩත්තවල බනිජතෙල්
හිමිකම

(අ) ශ්‍රී ලංකාවේ තුම් ප්‍රදේශයේ පොලුව මතුපිට
අභ්‍යන්තරයෙහි; හෝ

10 (ආ) සාගර පත්ල මත හෝ රට යටින් පිහිටි සහ එක්සත්
ජාතින්ගේ සාගර තීතිය පිළිබඳ සම්මුතියේ අවසන්
පනතෙහි II වන ඇමුණුමෙහි ඇතුළත් අවබෝධනා ප්‍රකාශය
ඇතුළු එකී සම්මුතිය ප්‍රකාරව පිහිටුවන ලද මහද්වීපික
තටකය සහ අනන්‍ය ආර්ථික කළාපය, යාබද කළාපය,
දේශීය මූහුදු කළාපය, එතිහාසික ජල ප්‍රදේශය සහ
15 ශ්‍රී ලංකාවේ අභ්‍යන්තර ජලයෙහි රට යටින් පිහිටි තුම්යෙහි,

ස්වභාවිකව හටගන්නා සියලු බනිජතෙල් සම්පන්වල පරම හිමිකම
රූපය සතු විය යුතු ය.

(2) ශ්‍රී ලංකාව තුළ යම් බනිජතෙල් මෙහෙයුමකට අදාළව ලබාගත්
හෝ සකස් කරන ලද සියලු බනිජතෙල් දත්තවල අයිතිය රූපය
20 සතු විය යුතු අතර, එම බනිජතෙල් දත්තවල කළමනාකාරීන්වය
සහ පාලනය අධිකාරිය සතු විය යුතු ය.

(3) අධිකාරිය විසින් නියම කරනු ලබන කාර්ය පටිපාටියකට
සහ ගාස්තුවලට යටින් ව, වාණිජ, අධ්‍යාපනික හෝ විද්‍යාත්මක
භාවිතය සඳහා බනිජතෙල් දත්තවලට ප්‍රවේශ වීම පිණිස යම්
25 තැනැත්තකු වෙත අවසරය ලබාදෙමින් අධිකාරිය විසින් බලපත්‍රයක්
නිකුත් කරනු ලැබේ හැකි ය.

14. (1) අමාත්‍යවරයා විසින්, අධිකාරිය විමසා උද්ගාමී බනිජතෙල් ප්‍රතිපත්ති
කරමාන්තය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කිරීම සඳහා උපදෙස් උපදේශක
ලබා දීම පිණිස කරමාන්ත, වාණිජ, තීති ක්ෂේත්‍රවල සහ වෙනත්
30 විෂය ක්ෂේත්‍රවල විශේෂයින්ගෙන් සමන්විත ප්‍රතිපත්ති උපදේශක
කම්ටුවක් පත් කරනු ලැබේ යුතු ය.

(2) ප්‍රතිපත්ති උපදේශක කම්මුවේ උපදෙස් මත, අමාත්‍යවරයා විසින් අවශ්‍ය පරිදි තවදුරටත් තොරතුරු කැදැවනු ලැබිය හැකි අතර, ඔහු විසින් වෙනත් දේ අතර, එහි දක්වනු ලබන මාර්ගෝපදේශ මූලධර්ම, හ්‍යියාමාරුග සහ සැලසුම් සහ දේශීය බනිජතෙල් සම්පත් 5 ගෙවීමෙනය කිරීම, සංවර්ධනය කිරීම, නිෂ්පාදනය කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම විධීමත් කිරීමට අදාළව අනුමතය කරනු ලැබිය යුතු සමුව්‍යීත හ්‍යියාවලිය අන්තර්ගත වන උද්‍යාම් බනිජතෙල් කරමාන්තය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය සකස් කිරීම සඳහා උපදෙස් ලබා දිය යුතු ය.

10 (3) අමාත්‍යවරයා විසින් ඉන්පසුව උද්‍යාම් බනිජතෙල් කරමාන්තය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය අනුමතය සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(4) එසේ අනුමත කරනු නොලැබූ උද්‍යාම් බනිජතෙල් කරමාන්තය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය එම අනනුමතයේ දින සිට පරිච්ඡේදී 15 කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(5) (3) වන උපවගන්තිය යටතේ අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් අනුමතය ප්‍රදානය කිරීමෙන් පසුව, එම ජාතික ප්‍රතිපත්තිය උද්‍යාම් බනිජතෙල් කරමාන්තය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය විය යුතු ය.

(6) (අ) බනිජතෙල් කරමාන්තය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය, 20 ප්‍රතිපත්ති උපදේශක කම්මුවේ විසින් අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හි දී සමාලෝචනය කරනු ලැබිය හැකි ය.

(අ) එම බනිජතෙල් කරමාන්තය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය, ප්‍රතිපත්ති උපදේශක කම්මුවේ උපදෙස් මත, අමාත්‍යවරයා විසින් දේශීය සහ ගෞලිය වශයෙන් බනිජතෙල් කරමාන්තයේ තාක්ෂණීක 25 සහ වාණිජමය සංවර්ධනය ඇතුළුව බනිජතෙල් සම්පත් කළමනාකරණ පරිවයන් සහ හ්‍යියාවලින් හි තව සංවර්ධනයන් සිදු කිරීම සඳහා, සංගේධනය කිරීම හෝ වෙනස් කිරීම කරනු ලැබිය හැකි ය.

(ආ) එවැනි සැම සංගේධනයක් ම හෝ වෙනස් කිරීමක්ම මේ 30 වගන්තියේ තීශ්විතව දක්වා ඇති කාර්ය පටිපාටියට අනුකූලව සිදු කරනු ලැබිය යුතු ය.

(7) ප්‍රතිපත්ති උපදේශක කමිටුවේ සාමාජිකයන් වෙත, මුදල් විෂයය පවරා ඇති අමාත්‍යවරයා විමසා අමාත්‍යවරයා විසින් නිශ්චය කරනු ලැබේ හැකි පරිදි යම් නියමයන්ට අනුව සහ යම් අනුප්‍රමාණයන් මත පාරිගුණික ගෙවනු ලැබේ යුතු ය.

- 5 (8) උද්ගාලී බනිජතෙල් කරමාන්තය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලව කටයුතු කිරීම සැම පාර්ශ්වකරුවකුගේ ම කාර්ය විස යුතු ය.

IV වන කොටස

- විම් කොටස් හෝ පුදේශ සීමාංකනය කිරීම සහ නම් කිරීම,
10 බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුමකට හෝ එකාබද්ධ අධ්‍යයන ගිවිසුමකට
එළඹීම සහ ගෙවීමෙන් බලපත්‍ර ප්‍රදානය කිරීම ආදිය

15. යම් තැනැත්තකු, මේ පනත ප්‍රකාරව, යම් බනිජතෙල් බනිජතෙල්
සම්පත් ගිවිසුමකට හෝ එකාබද්ධ අධ්‍යයන ගිවිසුමකට එළඹී ඇත්තේ
නම් මිස, එම තැනැත්තා විසින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ යම් බනිජතෙල්
15 මෙහෙයුමක් පවත්වාගෙන යනු නොලැබේ යුතු ය.

16. (1) මේ පනතේ කාර්ය සඳහා අමාත්‍යවරයා විසින්, ගෙවීමෙන් බිම
බනිජතෙල් පැවතිය හැකි බවට හඳුනාගෙන ඇති සහ බනිජතෙල් බනිජතෙල්
මෙහෙයුම හෝ අධ්‍යයන හෝ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති පැවැත්වීම
සඳහා යම් ආයෝජකයකු වෙත ලබා දීමට නියමිත ඇක්වෙරලෙහි
20 සහ ගොඩැලීම් පුදේශ ඇතුළත, අවස්ථාවෝවිත පරිදි, ගෙවීමෙන් බිම කිරීම සහ නම්
කොටස් හෝ සංවර්ධන බිම කොටස් යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ
පුතු බිම් කොටස් සීමාංකනය කිරීම සහ නම් කිරීම සඳහා අධිකාරිය
වෙත බලය පවතනු ලැබේ ය.

- (2) ගෙවීමෙන් බිම් කොටස් හෝ සංවර්ධන බිම් කොටස් නම්
25 කිරීම සඳහා, මේ පනතේ 4(අ) වගන්තිය යටතේ පිළියෙළ කරන
දද සිතියම් මත පදනම්ව, අධිකාරිය විසින් පහත දැක්වෙන ආකාරයට
හඳුනාගැනීම් සිදු කරනු ලැබේ ය:-

- (අ) ඇක්වෙරලෙහි පිහිටන්නේ නම්, බනිජතෙල් තිබිය හැකි
පුදේශය ආගුයෙන් හඳුනාගැනීම; හෝ
30 (ආ) ගොඩැලීමේ පිහිටන්නේ නම්, එය පිහිටා ඇති පරිපාලන
දිස්ත්‍රික්කය ආගුයෙන් හඳුනාගැනීම.

(3) ගවේෂණ බිම් කොටසක් යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන එක් එක් ජාලක කොටසට “බිම් කොටස් හඳුන්වනය” යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබිය යුතු අනන්‍ය යොමු අංකයක් ලබාදිය යුතු ය. අවශ්‍ය වන්නේ නම්, එවැනි ගවේෂණ බිම් කොටස්, අනන්‍ය ලෙස නම් කරනු 5 ලබන වඩා විශාල බිම් කොටස් ලෙස එකට කාණ්ඩ ගත කරනු ලැබිය හැකි ය.

(4) (1) වන උපවහන්තිය යටතේ ගවේෂණ බිම් කොටසක් නම් කරනු ලැබේමෙන් පසුව, නියෝග මගින් නියම කරනු ලැබිය හැකි යම් ආකාරයකින් එම නම් කිරීම ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සඳහා 10 අධිකාරිය විසින් අමාත්‍යවරයාගේ අනුමතය ලබා ගත යුතු ය.

17. අධිකාරිය විසින්, කළින් කළට අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් නිර්ණය කරන අනුමත කර ඇති සහ නියෝග මගින් නියම කරනු ලබන යම් කාරිය 6 ගවේෂණ පරිපාටියකට අනුකූලව හඳුනාගනු ලැබූ අක්වෙරලෙනි හෝ නියෝග මෙහෙයුන් ගොඩනීමෙහි පිහිටි ගවේෂණ බිම් කොටස් ගවේෂණය කිරීම හෝ බනිජතෙල් 15 සංවර්ධනය කිරීම සඳහා දේශීය හෝ විදේශීය වශයෙන් ආයෝජන යොජනා කැඳවනු ලැබිය යුතු ය. සම්බන්ධයෙන් මෙහෙයුම් පවත්වාගෙන යාම සඳහා යොජනා කැදැවීම

18. (1) යම් කොන්ත්‍රාත්කරුවකු විසින් මේ පතනතේ බනිජතෙල් විධිවිධානවලට සහ නියෝග මගින් නියම කරනු ලැබිය හැකි වෙනත් සම්පත් විවිධ යම් ආකාරයකට අනුකූලව බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුමකට ඇතුළත් 20 විය යුතු ය.

(2) ගවේෂණ බිම් කොටසක් හා අදාළ අවස්ථාගත කරුණු හේතුවෙන් ආරක්ෂාව සම්බන්ධ, පාරිභරික, සමාජමය, සංස්කෘතිකමය සහ ප්‍රාදේශීයමක කාරණාවකට අදාළ යම් කරුණක් සම්බන්ධයෙන් අවධානය යොමු කළ යුතු වන අවස්ථාවක දී, එම කාරණා බනිජතෙල් 25 සම්පත් ගිවිසුමේ ඇතුළත් කරනු ලැබිය හැකි ය. බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුම පිළිබඳ සාකච්ඡා කරනු ලැබූ තියමයන් හා කොන්දේසි එක් එක් ගවේෂණ බිම් කොටසට අදාළ ආර්ථික සහ තාක්ෂණීක වශයෙන් අවධානය යොමු කරනු ලැබිය යුතු කරුණු සහ යම් සලකා බැලීම්වලට යටත්ව වෙනස් විය හැකි ය.

30 (3) කොන්ත්‍රාත්කරු විසින්, බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුමකට ඇතුළත් වීමෙන් පසුව, බනිජතෙල් මෙහෙයුම් ආරම්භ කිරීමට පෙරාතුව ගවේෂණ බලපත්‍රයක් ඉල්ලුම් කර ලබා ගත යුතු ය.

(4) ගවේහන බලපත්‍රය ලැබේමෙන් පසුව අදාළ බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුමේ දක්වා ආති ආකාරයට බනිජතෙල් මෙහෙයුම් පවත්වාගෙන යාමට කොන්ත්‍රාත්කරුට අනනා අධිකිවාසිකමක් තිබිය යුතු ය.

19. (1) අධිකාරිය විසින් ඒකාබද්ධ අධ්‍යයන සඳහා නම් කරනු ඒකාබද්ධ
5 ලැබිය යුතු පුදේර නිර්ණය කොට ඩීමාංකනය කරනු ලැබිය හැකි අධ්‍යයන ගිවිසුම්
අතර, එම තැනැත්තාගේ පළපුරුදේද, කිරීතිනාමය සහ මූල්‍ය ගිවිසුම්
හැකියාව මත පදනම්ව ම්‍යෙචිලය විසින් පූදුසු යැයි සලකනු ලබන
යම් තැනැත්තකුගෙන් ඒ සඳහා යෝජනා බාරගනු ලැබිය හැකි ය.

(2) අධිකාරිය විසින් යෝජන ඒකාබද්ධ අධ්‍යයන ගිවිසුම සලකා
10 බලනු ලැබේම සඳහා අමාත්‍යවරයා වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු
අතර, අමාත්‍යවරයා විසින් ඒකාබද්ධ අධ්‍යයන ගිවිසුමේ නියමයන්
සහ කොන්දේසි පිළිබඳ සැකීමකට පත් විමෙන් පසුව, නියම කරනු
ලැබිය හැකි කාරය පරිපාටිවලට අනුකූලව ඒකාබද්ධ අධ්‍යයන
ගිවිසුමට ඇතුළත් විය යුතු අතර එය අමාත්‍ය ම්‍යෙචිලය වෙත
15 දැනගැනීම පිළිස ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

20. (1) යම් ගවේහන බ්‍රම් කොටසක් ඇතුළත බනිජතෙල් සංවර්ධන
මෙහෙයුම් කටයුතු සිදුකිරීමේ දී, යම් කොන්ත්‍රාත්කරුවක් විසින් බලපත්‍රය
වාණිජ වශයෙන් වට්නාකමක් තිබීමට හැකියාවක් ඇති ප්‍රමාණවලින්
බනිජතෙල් සම්පත් සෞයා ගනු ලබන අවස්ථාවක, එම
20 කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් -

(ආ) එම සෞයා ගැනීම පිළිබඳ වහාම අධිකාරිය වෙත දැනුම්
දිය යුතු අතර, එම සෞයා ගැනීම තක්සේරු කිරීම සූදුසු
වන්නේ ද යන්න තිශ්වය කිරීමේ කාරය සඳහා අවශ්‍ය
පරික්ෂණ පැවැත්වීම හෝ පරික්ෂණ පැවැත්වීම සඳහා
25 කටයුතු සැලැස්වීම සිදු කළ යුතු ය; සහ

(ඇ) නම් කළ පුදේරයේ පවත්නා බනිජතෙල් සම්පත් පැවතිමේ
හැකියාව තක්සේරු කිරීම පිළියෙළ කරන ලද
වැඩසටහනක් අනුමතය සඳහා අධිකාරිය වෙත ඉදිරිපත්
කළ යුතු ය.

30 (2) යම් ඇගයිමක් හේතුවෙන් වාණිජ වශයෙන් වට්නාකමක්
ඇති බනිජතෙල් සම්පත් ප්‍රමාණයක පැවැත්ම පිළිබඳ අනාවරණය
වන්නා වූ අවස්ථාවක දී, අධිකාරිය විසින්, එම සෞයා ගැනීම
වාණිජමය වශයෙන් වට්නාකමක් ඇති බවට නියෝග මින් නියම
කරනු ලැබිය හැකි යම් ආකාරයකින් ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබිය
35 හැකි ය.

(3) කොන්ත්‍රාත්කරු විසින්, (2) වන උපවගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද වාණිජමය සෞයා ගැනීමේ අවස්ථානුගත කරුණු සහ ප්‍රමාණය සැලකිල්ලට ගෙන මණ්ඩලය විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි යම් කාල සීමාවක් ඇතුළත -

5 (අ) නියම කරනු ලැබිය හැකි යම් කාරණාවලින්; සහ

(ආ) ගවේපන බිම් කොටස ඇතුළත වාණිජමය සෞයා ගැනීම සංවර්ධනය සහ නිෂ්පාදනයට යොදා ගැනීම සඳහා වන කොන්ත්‍රාත්කරුගේ යෝජනාවෙන්,

සම්බින විය යුතු සංවර්ධන සහ ආයෝජන සැලැස්මක් අධිකාරිය
10 වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

(4) (2) වන උපවගන්තිය ප්‍රකාරව වාණිජමය සෞයා ගැනීමක් වශයෙන් ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද බනිජතෙල් සම්පත් ප්‍රමාණය ගවේපන බිම් කොටසක් ඇතුළත හෝ ගවේපන බිම් කොටස් එකකට වැඩි ප්‍රමාණයක් ඇතුළත පිහිටන අවස්ථාවක දී, අධිකාරිය
15 විසින් -

(අ) කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද සංවර්ධන සහ ආයෝජන සැලැස්ම මත පදනම්ව; සහ

(ආ) ගවේපන බිම් කොටස් එකකට වැඩි ප්‍රමාණයක් ඇතුළත පිහිටන්නේ නම් සහ එකී වෙනත් ගවේපන බිම් කොටස්වලට අදාළව වෙනත් කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සමග කිහිදු ගිවිසුමකට එළඹ නොමැති නම්,
20

සංවර්ධන බලපත්‍රයේ දක්වා ඇති නියමයන් සහ කොන්දේසිවලට සහ බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුමේ දක්වා ඇති නියමයන්ට යටත්ව,
සෞයා ගැනීමේ සම්පූර්ණ ප්‍රමාණය ඇතුළත් වන ප්‍රදේශයට අදාළව
25 කොන්ත්‍රාත්කරු වෙත නියම කරනු ලැබිය හැකි ආකෘතියකට සාරානුකුලට සංවර්ධන බලපත්‍රයක් නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(5) සංවර්ධන බලපත්‍රය ලබා ගැනීමේ දී, අදාළ සංවර්ධන බලපත්‍රය යටතේ සංවර්ධනය සඳහා පවතන ලද නිශ්චිත බිම් ප්‍රමාණය සැලකිල්ලට ගනිමින්, අධිකාරිය විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය යුතු
30 යම් මූදල් ප්‍රමාණයක් කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් බිම් කුලියක් වශයෙන් ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

21. (1) කොන්ත්‍රාත්කරුවකු විසින් අවස්ථාවේවිත පරිදි, සහභාගීත්ව බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුමක, ගැවීෂණ බලපත්‍රයක හෝ සංවර්ධන ආයිතිය මාරු කිරීම හෝ පැවරීම සඳහා ආයිතිය වෙත ඉල්පුම් කරනු ලැබිය හැකි අතර, ආයිකාරිය විසින් ආයිතිය මාරු කිරීම හෝ පැවරීම
5 එකී ඉල්පුම්පත්‍රය ආයිකාරියේ තිරදේශයන් ද සමග එකී ඉල්පුම් පත්‍රය සහ ආයිතියේ තිරදේශය අනුමතය සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු අමාත්‍යවරයා වෙත, ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (2) අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පනවනු ලැබිය හැකි යම් නියමයන්
10 සහ කොන්දේසිවලට යටත් ව, කොන්ත්‍රාත්කරුගේ, යම් හෝ සියලු සහභාගීත්ව ආයිතිය මාරු කිරීමට හෝ පැවරීමට ඔහුට ආයිතිවාසිකමක් තිබිය යුතු ය.
- (3) (1) වන උපවෙශන්තිය යටතේ සිදු කරන ලද ඉල්ලීමකට අදාළ අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ තිරණය ලැබීමෙන් පසුව, එම ඉල්ලීම
15 සිදු කරන කොන්ත්‍රාත්කරු වෙත, එම තිරණය පිළිබඳ දැනුම්දීම ආයිතියේ කාර්ය විය යුතු ය.
- (4) බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුමක, ගැවීෂණ බලපත්‍රයක හෝ සංවර්ධන බලපත්‍රයක සහභාගීත්ව ආයිතිය මාරු කිරීම හෝ පැවරීම නියෝග මගින් නියම කරනු ලැබිය හැකි පරිදි විය යුතු ය.
- 20 22. බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුම අදාළ වන නම් කළ ප්‍රමේෂයේ සහභාගීත්ව ආයිතියක් ඇති යම් තැනැත්තකු විසින් - සහභාගීත්ව ආයිතියක් ඇති තැනැත්තන්ගේ වගකීම
- (අ) මෙම පනනේ විධිවිධාන, ඒ යටතේ සාධනු ලබන යම් නියෝග, අදාළ බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුමේ, ගැවීෂණ බලපත්‍රයේ, සංවර්ධන බලපත්‍රයේ හෝ ඒකක සංවර්ධන
25 බලපත්‍රයේ නියමයන් සහ කොන්දේසි සහ විධාන සහ මාර්ගෝපදේශවලට අනුකූලව තියා කරනු ලබන බවට සහතික වීම සඳහා; සහ
- (ආ) තුන්වන පාර්ශ්වයකට සිදුවන යම් හායියක් හෝ අලාභයක් සම්බන්ධයෙන්,
- 30 වගකීව යුතු ය.
23. ආයිකාරිය විසින් නිකුත් කරන ලද බලපත්‍රයක ආයිකාරිය සේවා යටතේ මිස, යම් තැනැත්තකු විසින්, අදාළ බනිජතෙල් සම්පත් සපයන්නන්ට ගිවිසුමක බනිජතෙල් මෙහෙයුම් සම්බන්ධයෙන් යම් බලපත්‍ර ලබා දීම

කොන්ත්‍රාත්කරුවකු වෙත හෝ කොන්ත්‍රාත්කරුවකු සඳහා හෝ කොන්ත්‍රාත්කරුවකු වෙනුවෙන් (මෙහි මින් මතු “සේවා සපයන්නා” යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) යම් හාන්චි හෝ සේවා සපයන්නකාගේ කටයුතු සිදු කරගෙන යාම සිදු නොකළ යුතු ය.

5 බලපෑය නිකත් කිරීමේ කාර්ය පරිපාලිය සහ ගාස්තු නියම කරනු ලැබිය යුතු ය.

24. (1) වාණිජමය වශයෙන් සංවර්ධනය කරනු ලැබීමේ ඒකක හැකියාව ඇති බනිජතෙල් ආකර්යක් -

සංවර්ධන
සැලැස්ම

(අ) ගැවීෂණ බිම් කොටස් දෙකකට හෝ වැඩි ප්‍රමාණයකට
10 මධ්‍යස්ථාව පිහිටන අවස්ථාවක දී; හෝ

(ආ) සංවර්ධන බලපත්‍ර දෙකක් හෝ වැඩි ප්‍රමාණයක් මින් නියාමනය කරනු ලබන ප්‍රදේශයක් ආවරණය කරන අවස්ථාවක දී.

අධිකාරිය විසින්, එහි පිහිටා ඇති බනිජතෙල් ආකරයේ වඩාත්
15 කාර්යක්ෂම වාණිජමය සංවර්ධනයක් සහතික කිරීම සඳහා, අධිකාරිය විසින් නිශ්චිතව දැක්වීය යුතු යම් කාරණාවලින් සහ අවස්ථානුගත කරනුවල දී එහි වඩාත් කාර්යක්ෂම වාණිජමය සංවර්ධනයක් සඳහා අවශ්‍ය වන වෙනත් යම් කාරණාවලින් සමන්විත වන ඒකක සංවර්ධන සැලැස්මක් කොන්ත්‍රාත්කරුවන් විසින් ඒකාබද්ධව,
20 අධිකාරිය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලෙස, අවස්ථාවේවිත පරදී, මූල ආකරයට ම හෝ බිම් කොටස්වල යම් කොටසකට සම්බන්ධතාවක් ඇති කොන්ත්‍රාත්කරුවන් වෙත නියම කළ යුතු ය.

(2) අධිකාරිය විසින්, (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ඉදිරිපත් කරන ලද ඒකක සංවර්ධන සැලැස්ම සැලැකිල්ලට ගෙන, අවශ්‍ය
25 වන්නේ නම් නියමිත සංගේධන සහිතව එම ඒකක සංවර්ධන සැලැස්ම අනුමතය සඳහා අමාත්‍යවරයා වෙත තිරේක කරනු ලැබිය යුතු ය.

(3) (2) වන උපවගන්තිය යටතේ අමාත්‍යවරයාගේ අනුමතය ලැබීමෙන් පසුව, ඒකක සංවර්ධන සැලැස්මක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ
30 කොන්ත්‍රාත්කරුවන් වෙත, ඒකක සංවර්ධන සැලැස්ම අදාළ වනුයේ යම් භූමි ප්‍රදේශයක් ඇතුළත ද එම භූමි ප්‍රදේශය ඇතුළත, නියම

කරනු ලැබිය හැකි යම් නියමයන් සහ කොන්දේසි යටතේ ඒකාබද්ධ බනිජතෙල් මෙහෙයුම් සිදු කිරීම සඳහා බලය පවරනු ලබන ඒකක සංවර්ධන බලපත්‍රයක් බවට, ඔවුන් වෙත නිකුත් කරන ලද සංවර්ධන බලපත්‍රය මාරු කරනු ලබන බව දැන්විය යුතු අතර, එකී දැන්වීමේ 5 දිනයේ සිට ඔවුන් වෙත නිකුත් කරන ලද සංවර්ධන බලපත්‍රය බලාත්මකවීම අවසන් විය යුතු ය.

V වන කොටස

ජාතික බනිජතෙල් මෙහෙයුම්කරු

25. (1) බනිජතෙල් සම්පත් සංවර්ධනය කිරීමේ සියලු අංශයන් ජාතික බනිජතෙල්
 10 සම්බන්ධයෙන් රජයේ අධිකිවාසිකම් කළමනාකරණය කිරීමේ කාර්ය මෙහෙයුම්කරු
 සඳහා 2007 අංක 7 දරන සමාගම් පනත යටතේ (මේ පනතේ විම සඳහා
 “ජාතික බනිජතෙල් මෙහෙයුම්කරු” යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලැබිය යුතු අතර,
 වෙනම සංස්ථා අස්ථීත්වයක් සංස්ථාගත කරනු ලැබිය යුතු අතර,
 අමාත්‍යවරයා විසින් ගැසට් පත්‍රයේ පළකරනු ලබන නියමයක් මගින්
 15 එය ජාතික බනිජතෙල් මෙහෙයුම්කරු ලෙස නම් කරනු ලැබිය
 යුතු ය.

(2) ජාතික බනිජතෙල් මෙහෙයුම්කරු විසින්-

- (අ) යම් බද්ධ ව්‍යාපාරයක දී රජයේ සහභාගිත්ව අධිකිය
 20 දැරීම සහ නිෂ්පාදනය කරනු ලබන බනිජතෙල්වල
 රජය සතු කොටස කළමනාකරණය කිරීම කරනු
 ලැබිය යුතු ය;
- (ආ) වෙනත් සියලු සහභාගිත්ව අධිකිය දරන්නන් සමග
 25 බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුමේ අවශ්‍යතාවන්ට සහ බද්ධ
 ව්‍යාපාරයට අධිකරිය විසින් නිකුත් කරන ලද යම්
 ගැවීළා බලපත්‍රයක හෝ සංවර්ධන බලපත්‍රයක
 හෝ ඒකක සංවර්ධන බලපත්‍රයක දක්වා ඇති නියම
 සහ කොන්දේසිවලට අනුකූලව කටයුතු කිරීමට එක්ව
 සහ වෙන් වෙන්ව වගකිව යුතු ය; සහ
- (ඇ) වෙනත් සහභාගිත්ව අධිකිය දරන්නන්ගේ ගෙය සඳහා
 30 වෙන් වෙන්ව වගකිව යුතු අතර එක්ව වග තොකිව
 යුතු ය.

26. රජය විසින් අදාළ බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුමේ නිශ්චිතව රජයේ දක්වා ඇති පරිදී ජාතික බනිජතෙල් මෙහෙයුම්කරු මගින් සහභාගිතව සහභාගිතව අධිකිය දරනු ලබයි.

VII වන කොටස

5

මුදල විධිවිධාන

27. මූලු විධිවිධාන සහ අධිකාරිය විසින් සාකච්ඡා කරනු ලැබිය නිෂ්පාදන යුතු කොන්ත්‍රාන්කරු සහ රජය අතර නිෂ්පාදන කොටස් බෙදා කොටස් බෙදා ගැනීමේ යාන්ත්‍රණය ඇතුළත් සෑම බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුමක් ම ගැනීම සඳහා වන නියම අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරනු ලැබේය යුතු ය.

10 28. යම් බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුමක මුල් ව්‍යාපෘතියේ ආර්ථික මූලු වගකීම් අනෙකාන් වශයෙන් පවත්වාගෙන යම් අරමුණු කරගත් ස්ථානිකාව යම් මූලු ස්ථානිකාව පිළිබඳ යාන්ත්‍රණයක් සඳහා විධිවිධාන සැලැස්විය යුතු ය.

29. බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුමේ අන්‍යාකාරයකින් නිශ්චිතව ලාභ සහ 15 දක්වා ඇත්තාම් මිස, යම් උද්‍යාම් ත්‍රියාකාරකම්වල කොන්ත්‍රාන්කරුගේ ආදායම නිශ්චිත ආදායම සම්බන්ධයෙන් 2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ විධිවිධාන අදාළ විය යුතු ය.

VII වන කොටස

ප්‍රධාන විධායක නිලධාරයා සහ අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලය

20 30. (1) අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කරන ලද සහ අමාත්‍ය මණ්ඩලය අධිකාරියේ විසින් අනුමත කරන ලද අධිකාරියේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරයා විය අධ්‍යක්ෂ යුතු අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ-ඡනරාල්වරයකු සිටිය යුතු ය. ජනරාල්වරයා පත් කිරීම

(2) මණ්ඩලයේ සාමාන්‍ය විධාන සහ පාලනයට යටත්ව අධ්‍යක්ෂ-ඡනරාල්වරයා විසින් අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලයේ පරිපාලනමය 25 මෙහෙයුම් ඇතුළු අධිකාරියේ සියලු කටයුතු කිරීම සඳහා වගකිව යුතු ය.

(3) අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ-ඡනරාල්වරයා සතුව, නියෝග මගින් නියම කරනු ලැබිය හැකි යම් සුදුසුකම් සහ පළපුරුද්ද තිබිය යුතු ය.

(4) අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා වෙත පවරන ලද බලතල, කාර්ය සහ කර්තව්‍ය මේ පනතේ විධිවිධාන සහ ඒ යටතේ සාදන ලද යම් නියෝග වලට අනුකූලව ක්‍රියාත්මක කිරීම, කිරීම සහ ඉටු කිරීම තහවුරු කිරීමේ වගකීම අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා වෙත තිබිය 5 යුතු ය.

(5) අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා (4) වන උපවගන්තිය යටතේ පවරන ලද ඔහුගේ බලතල, කාර්ය සහ කර්තව්‍ය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී, කිරීමේ දී සහ ඉටුකිරීමේ දී මණ්ඩලයට වගකියනු ලැබිය යුතු අතර පිළිතුරු සපයනු ලැබිය යුතු ය.

10 31. අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයාගේ බලතල, කාර්ය සහ කර්තව්‍ය පහත අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ බලතල, කාර්ය සහ කර්තව්‍ය ය:-

- (අ) මේ පනත යටතේ බනිජතෙල් සම්පන් ගිවිසුමක්, ගවේෂණ බලපත්‍රයක්, ඒකාබද්ධ අධ්‍යයන ගිවිසුමක්, සංවර්ධන බලපත්‍රයක් හෝ ඒකක සංවර්ධන බලපත්‍රයක් නිකුත් කර ඇත්තේ යම් බිම කොටසක් හෝ ප්‍රදේශයක් සම්බන්ධයෙන් ද, එම එක් එක් බිම කොටසක් හෝ ප්‍රදේශයක් සම්බන්ධයෙන් අදාළ සියලු නිල ලේඛන, සිනියම් සහ වෙනත් වාර්තා පවත්වාගෙන යාම;
- (ආ) තත් කාර්ය සම්බන්ධයෙන් අධිකාරිය විසින් කළින් කළට නිකුත් කරනු ලැබිය හැක යම් විධානයන්ට අනුකූලව එක් එක් අවස්ථාව මත පදනම්ව බනිජතෙල් සම්පන් ගිවිසුම කෙටුම්පන් සකස් කරනු ලැබීම;
- (ඇ) ශ්‍රී ලංකාවේ පවත්නා බනිජතෙල් සම්පන්වලට අදාළ භූවිද්‍යාත්මක, ගු හොඳික, ඉංජිනේරුමය සහ අර්ථීක දැන්ත, එකතු කිරීම, ගොනුකිරීම, විශ්ලේෂණය කිරීම සහ ප්‍රකාශයට පත්කිරීම හෝ එකතු කිරීමට, ගොනුකිරීමට, විශ්ලේෂණය කිරීමට හෝ ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට කටයුතු සැලසීම සහ ප්‍රදේශමය දේපළ අයිතිවාසිකම් පිළිගැනීම තහවුරු කිරීම;
- (ඇ) ගු විද්‍යාත්මක නියැදිවල තාක්ෂණික ඇගයීම සඳහා මාරගෝපදේශ සකස් කිරීම;

- (ඉ) ශ්‍රී ලංකාවේ කොන්ත්‍රාන්කරුවන් විසින් සිදු කරනු ලබන බනිජතෙල් මෙහෙයුම් අධික්ෂණය කිරීම සහ එකී කොන්ත්‍රාන්කරුවන් විසින් (ඉලක්ලානික ආකෘතියෙන් හෝ අන්ත්‍රාකාර්යකින්) පටන්වාගෙන යනු ලබන සියලු පොත්, ලේඛන, වාර්තා, තිබුම්, නියැදි සහ දත්ත, සෝදිසි කිරීම සහ පරික්ෂා කිරීම;
- (ඊ) අධිකාරීයේ කර්තව්‍ය නිසි පරිදි ඉටු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය යයි අධිකාරිය විසින් සලකනු ලබන වාර්තා හෝ තොරතුරු සපයන ලෙස අවස්ථාවේවිත පරිදි ගවේෂණ බලපත්‍රයක්, සංවර්ධන බලපත්‍රයක් හෝ එකක සංවර්ධන බලපත්‍රයක් නිකත් කරනු ලැබ ඇති කොන්ත්‍රාන්කරුවකුට ලිඛිත දැන්වීමක් මගින් නියම කිරීම;
- (උ) ශ්‍රී ලංකාවේ සෞයා ගනු ලබන බනිජතෙල් සම්පත් ප්‍රමාණයන් මැනීම සහ ඒවායේ නියැදි ලබා ගැනීම;
- 15 (ඉ) බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුමක් ප්‍රකාරව කොන්ත්‍රාන්කරුවන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද වාර්ෂික වැඩසටහන් සහ අයවැය අනුමත කිරීම;
- (ඊ) යම් බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුමක් සම්බන්ධයෙන් සියලු නියාමන කටයුතු ඉටු කිරීම;
- 20 (ඉ) අධිකාරීය විසින් සපයනු ලබන යම් සේවාවන් සඳහා ගාස්තු හෝ වෙනත් යම් ගෙවීම් ආයකර ගැනීම;
- (ඊ) මණ්ඩලයේ අනුමතයට යටත්ව අවශ්‍ය උපදේශකවරුන් සහ ප්‍රවීණ අනුශාසකවරුන් බඳවාගනු ලැබීම සඳහා අවශ්‍ය වන පරිදි යම් ගක්‍රතා ගොඩනැගීමේ පියවර ක්‍රියාත්මක කිරීම; සහ
- (උ) අධිකාරීයේ කර්තව්‍ය කරගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය වන යෝ උපකාර වන හෝ ආනුෂ්‍යාතික වන කටයුතු මෙහෙයුම්.
- 25

32. (1) තාක්ෂණික සහ පුහුණු සේවක පිරිස්, පරිපාලන සහ අධිකාරීයේ කළමනාකරණ සේවක පිරිස් අධිකාරියට අවශ්‍ය විය හැකි වෙනත් කාර්ය මණ්ඩලය සහ යම් තැනැත්තන් ඇතුළත්, අධිකාරියට පවරා ඇති බලතල සහ පාරිග්‍රහීක කරනු ලැබු සාර්යක්හෘත්ව ස්ථියාත්මක කිරීමට සහ කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි යම් කාර්ය මණ්ඩලයක් අධිකාරිය විසින් සේවා තීපුක්ත කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (2) මුදල් විෂයය භාර අමාන්තවරයා විමසා, අමාන්තවරයා විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකි පරිදි යම් ආකාරයකට සහ යම් අනුප්‍රමාණ මත අධ්‍යක්ෂ-ඡනරාල්වරයාට සහ අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලයට 10 පාරිග්‍රහීක ගෙවනු ලැබිය යුතු අතර, අධ්‍යක්ෂ-ඡනරාල්වරයා සහ අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලය යම් සේවා කොන්දේසිවලට යටත් විය යුතු ය.
33. (1) අධිකාරියේ ඉල්ලීම මත රාජ්‍ය සේවයේ යම් නිලධරයකු අධිකාරීයේ එම නිලධරයාගේ සහ රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාගේ කැමැත්ත කාර්ය මණ්ඩලයට 15 ඇතිව අධිකාරිය විසින් තීරණය කරනු ලැබිය හැකි යම් කාලසීමාවක් රාජ්‍ය සඳහා අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලයට තාවකාලිකව පත්කරනු ලැබිය නිලධරයන් හැකි ය. නැතහොත් එවැනිම කැමැත්ත ඇතිව අධිකාරියේ කාර්ය පත් කිරීම මණ්ඩලයට ස්ථීර වශයෙන් පත් කරනු ලැබිය හැකි ය.
- (2) යම් නිලධරයකු අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලයට තාවකාලිකව 20 පත් කර ඇති අවස්ථාවක දී, 1991 අංක 37 දරන ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභා පනතේ 14 වන වගන්තියේ (2) උපවශ්‍යතාවයේ විධිවිධාන අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම සහිතව එම නිලධරයාට සහ මහු සම්බන්ධයෙන් අදාළ විය යුතු ය.
- (3) යම් නිලධරයකු අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලයට ස්ථීරවම පත් 25 කරනු ලැබූ අවස්ථාවක දී, 1991 අංක 37 දරන ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභා පනතේ 14 වන වගන්තියේ (3) වන උපවශ්‍යතාවයේ විධිවිධාන අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම සහිතව එම නිලධරයාට සහ මහු සම්බන්ධයෙන් අදාළ විය යුතු ය.
- (4) යම් නියවිත කාලසීමාවක් ආණ්ඩුවට සේවය කිරීමට 30 හිටිපුමකට එළඹ ඇති යම් තැනැත්තකු අධිකාරිය විසින් සේවයේ තීපුක්ත කරනු ලබන අවස්ථාවක දී, ඒ තැනැත්තා විසින් අධිකාරියට සේවය කරනු ලබන යම් කාලසීමාවක් එම හිටිපුම යටතේ ඒ තැනැත්තාගේ බැඳීම් ඉටු කිරීමේ කාර්ය සඳහා ආණ්ඩුවට කරනු ලබන සේවයක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

34. (1) මණ්ඩලයේ ඉල්ලීම මත 1978 අංක 16 දරන විශ්වවිද්‍යාල අධිකාරීයට පහත යටතේ පිහිටුවන ලද යම් උසස් අධ්‍යාපන ආයතනයක යම් උසස් නිලධරයකු හෝ වෙනත් සේවා නිපුක්තිකයකු එම නිලධරයාගේ ඇම නිලධරයාගේ ඇම නිලධරයාගේ ඇම ඇධ්‍යාපන ආයතනවලින් හෝ සේවානිපුක්තිකයාගේ සහ එම උසස් අධ්‍යාපන ආයතනයේ නිලධරයන්
- 5 ප්‍රධාන විධායක නිලධරයාගේ කැමැත්ත ඇතිව, අධිකාරීයේ කාර්ය පත් කිරීම මණ්ඩලයට තාවකාලිකව පත්කරනු ලැබිය හැකි ය. එම පත්තිරීම මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරනු ලැබිය හැකි පරිදි වන කාලපීමාවක් සඳහා විය යුතු අතර, එවැනිම කැමැත්ත ඇතිව මණ්ඩලය සහ එකී ප්‍රධාන විධායක නිලධරයා එකග විය හැකි, විශාම වැටුප් හෝ
- 10 අර්ථසාධක අරමුදල් අයිතිවාසිකම්වලට අදාළ නියම හා කොන්දේසි ඇතුළු යම් නියම හා කොන්දේසි මත එම කාර්ය මණ්ඩලයට ස්ථීරව පත්කිරීම කරනු ලැබිය හැකි ය.
- (2) (1) වන උපවිශ්චය යටතේ අධිකාරීයේ කාර්ය මණ්ඩලයට යම් තැනැත්තකු තාවකාලිකව පත් කරනු ලබන අවස්ථාවක දී, එම 15 තැනැත්තා අධිකාරීයේ කාර්ය මණ්ඩලයේ වෙනත් යම් සාමාජිකයකු මෙන් එවැනිම විනය පාලනයකට යටත් විය යුතු ය.

VIII වන කොටස

බනිජතෙල් සම්පත් සංවර්ධන අරමුදල

35. (1) (මෙහි මින් මතු “අරමුදල” යනුවෙන් සඳහන් කරනු බනිජතෙල් යම් තැනැත්තකු තාවකාලිකව පත් කරනු ලබන බනිජතෙල් සම්පත් සම්පත් සංවර්ධන අරමුදල යනුවෙන් හැඳින්විය යුතු අරමුදලක් පිහිටුවනු සංවර්ධන අරමුදල ලැබිය යුතු, අතර පහත දැක්වෙන මුදල් අරමුදලට ගෙවනු ලැබිය පිහිටුවීම යුතු ය:-
- 25 (අ) පාර්ලිමේන්තුව විසින් වෙන් කරනු ලැබිය හැකි සියලු මුදල්;
- (ආ) මේ පහත යටතේ අධිකාරීය විසින් අයකර ගනු ලබන ගාස්තු;
- (ඇ) සියලු ප්‍රදාන, පරිත්‍යාග, දායක මුදල් හෝ වෙනත් යම් ආදායම්;
- 30 (ඇ) බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුම් ප්‍රකාරව එකතු කරනු ලබන සියලු මුදල්; සහ

(ඉ) මේ පනත යටතේ අය කරගනු ලබන දහ මුදල් ප්‍රමාණයන්.

(2) අධිකාරිය විසින් අරමුදලේ ඇති මුදල -

(අ) අධිකාරියේ පරිපාලනයට සහ සංවර්ධනයට අදාළ වන
වියදම් සහ කාරිය මණ්ඩලයට පාරිප්‍රේමික සහ දිරීම්නා
ගෙවීම සඳහා වන වියදම් පියවීම සඳහා;

5

(ආ) අධිකාරියේ පහසුකම් දියුණු කිරීම සඳහා;

(ඇ) බනිජතෙල් මෙහෙයුම්වල යම් හානිකර බලපැමකින්
පරිසරය සංරක්ෂණය කිරීම සහ ආරක්ෂා කිරීම සඳහා
අවශ්‍ය වන පර්යේෂණ හෝ මෙහෙයුම් සිදුකිරීම සඳහා;

10

(ඇ) ශ්‍රී ලංකාවේ විෂව බනිජතෙල් සම්පන් පැවතීම පිළිබඳව
තවදුරටත් අවබෝධ කරගැනීම සඳහා අවශ්‍ය කරගනු ලැබේ
හැකි යම් දත්ත අත්කර ගැනීම සඳහා සහ වැඩි දියුණු
කිරීම සඳහා;

15

(ඉ) උද්ගාමී බනිජතෙල් ක්ෂේත්‍රය කළමනාකරණය කිරීම,
වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා උද්ගාමී බනිජතෙල් කර්මාන්තය
සමග සම්බන්ධ ව කරනවා ඉටු කරගනු ලබන අධිකාරියේ
කාරිය මණ්ඩලය සහ වෙනත් සේවානියුක්තයන්ගේ දැනුම
හුවමාරු පූහුණුවීම් සහ ගක්‍රතා ගොඩනැවීම පිණිස
ආයෝජනය කිරීම සඳහා; සහ

20

(ආ) පනතේ අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා මණ්ඩලය
විසින් දැරීමට අවශ්‍ය විය හැකි පරිදි වන වෙනත් යම්
සියලු වියදම් ගෙවීම සඳහා,

උපයෝජනය කරගනු ලැබේය යුතු ය.

(3) අධිකාරිය, සැම මුදල් වර්ෂයක් අවසානයේදී ම, අරමුදලේ
25 පවත්නා මුදල්වලින් සියයට දහයකට සමාන ප්‍රමාණයක් ඒකාබද්ධ
අරමුදලට බැර කරගනු ලැබේය යුතු ය.

36. (1) අරමුදලේ මුදල් වර්ෂය ලින් වර්ෂය විය යුතු ය.

මුදල් වර්ෂය
සහ නිශ්චාලී
විගණනය
කිරීම

(2) ආණේදුනුම ව්‍යවස්ථාවේ 154 වන ව්‍යවස්ථාවේ ගිණුම් විගණන කිරීමට අදාළ විධිවිධාන, අරමුදලේ ගිණුම් විගණනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් අදාළ විය යුතු ය.

IX වන කොටස

5

සාමාන්‍ය විධිවිධාන

37. (1) අවස්ථාවේවිත පරිදි, බනිජතෙල් සම්පන් ගිවිසුමක්, කොන්ත්‍රාත් ඒකාබද්ධ අධ්‍යයනය ගිවිසුමක්, ගැවිෂණ බලපත්‍රයක්, සංවර්ධන කරුවන් සඳහා බලපත්‍රයක් හෝ ඒකක සංවර්ධන බලපත්‍රයක් යටතේ කොන්ත්‍රාත්කරු දේපල අත්කර ගැනීම විසින් සිදුකරනු ලබන හෝ සිදුකිරීම සඳහා යෝජනා කරනු ලබන
10 බනිජතෙල් මෙහෙයුම් සඳහා යම් ඉඩමක් හෝ ඉඩමක යම් පරවශනතාවයක් ඔහුට අවශ්‍ය වන අවස්ථාවක දී, ඔහු විසින් එම අවශ්‍යකාවය පිළිබඳව අධිකාරිය වෙත දැනුම් දෙනු ලැබිය යුතු ය.

(2) අධිකාරියේ කාර්ය සඳහා, යම් ඉඩමක් හෝ ඉඩමක යම් පරවශනතාවයක් අධිකාරියට අවශ්‍ය වන අවස්ථාවක දී එම ඉඩම
15 හෝ එහි පරවශනතාවය රූපය විසින් හෝ අධිකාරිය විසින් (460 වන අධිකාරිය වූ) ඉඩම් අත්කර ගැනීමේ පනත යටතේ අත්කරගනු ලැබිය හැකි අතර, එම පනතේ විධිවිධාන එම ඉඩම හෝ එම පරවශනතාවය අත්කර ගැනීමේ කාර්යය සඳහා අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව අදාළ විය යුතු ය. ඉඩම් අත්කර ගැනීමේ
20 පනතේ කාර්ය සඳහා එම ඉඩම හෝ එහි පරවශනතාවය පොදු කාර්යයක් සඳහා අවශ්‍ය වන බවට සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(3) ඉඩම් අත්කර ගැනීමේ පනත යටතේ යම් නිශ්චිත ඉඩමක් හෝ එහි යම් පරවශනතාවයක් අත්කර ගැනීම සඳහා ගෙවිය යුතු යම් මුදලක් කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

25 (4) අධිකාරියේ කාර්ය සඳහා යම් රූපයේ ඉඩමක් අවශ්‍ය වන අවස්ථාවක දී, එම කාර්ය (454 වන අධිකාරිය වූ) රූපයේ ඉඩම් ආදා පනතේ 6 වන වගන්තිය යටතේ විශේෂ ප්‍රදානයක් හෝ බදු දීමක් වශයෙන් යම් රූපයේ ඉඩමක් ලබා ගත හැකි කාර්යයක් බවට සලකනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ අනුව එම ආදා පනතේ විධිවිධාන
30 එම දේපල අධිකාරිය වෙත විශේෂ ප්‍රදානයක් හෝ බදු දීමක් වශයෙන් ලබා දීම සඳහා අදාළ විය යුතු ය.

38. අමාත්‍යවරයා විසින් කළුන් කළට අධිකාරීයේ බලතල, කාර්ය අමාත්‍යවරයාගේ සහ කර්තව්‍ය ක්‍රියාත්මක කිරීම, කිරීම සහ ඉටුකිරීමට අදාළව යම් විධාන සාමාන්‍ය හෝ විශේෂ විධාන ලිඛිතව අධිකාරීයට තිබුත් කරනු ලැබිය හැකි අතර, එවැනි විධානවලට බලාත්මකභාවයක් ලබාදීම
5 අධිකාරීයේ කාර්ය විය යුතු ය.

39. (1) මණ්ඩලය විසින් 4 වන වගන්තියේ (උ), (උ), (උ්) සහ මණ්ඩලයේ (ක) වන ජේදුවල නිශ්චිතව දක්වා ඇති බලතල, කාර්ය සහ කර්තව්‍ය සහ කර්තව්‍ය භැඳුම් පනත යටතේ වන මණ්ඩලයේ බලතල, කාර්ය සහ කර්තව්‍ය සහ කර්තව්‍ය පැවරීම කිසිවක් නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය යුතු යම් කොන්දේසිවලට
10 යටත්ව අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයාට හෝ යම් නිලධරයකුට ලිඛිතව පවරනු ලැබිය හැකි අතර, අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා හෝ එම නිලධරයා විසින් එම බලතල, කාර්ය සහ කර්තව්‍ය මණ්ඩලය විසින් තිබුත් කරන ලද යම් විශේෂ හෝ සාමාන්‍ය විධානවලට යටත්ව ක්‍රියාත්මක කිරීම, කිරීම හෝ ඉටු කිරීම කළ යුතු ය.
15 (2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ සිදු කරනු ලද යම් පැවරීමක කුමක් සඳහන් වූව ද, මණ්ඩලය විසින් එසේ පවරන ලද එවැනි යම් බලතල, කාර්ය හා කර්තව්‍ය ක්‍රියාත්මක කිරීම, කිරීම හෝ ඉටු
කිරීම කරනු ලැබිය හැකි ය.

40. (1) අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් මේ පනත යටතේ ඔහුගේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා
20 යම් බලතල, කාර්ය සහ කර්තව්‍ය කිසිවක් අධිකාරීයේ යම් විසින් බලතල,
කාර්ය සහ කර්තව්‍ය පැවරීම සහ කර්තව්‍ය පැවරීම
(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් බලතල, කාර්ය සහ කර්තව්‍යයක් පවරනු ලබන්නේ යම් නිලධරයකු වෙත ද, එම නිලධරයා විසින් අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා විසින් ලබාදනු ලැබිය
25 හැකි ආකාරයේ වන යම් විධානයන්ට යටත්ව එවැනි බලතල,
කාර්ය සහ කර්තව්‍ය ක්‍රියාත්මක කිරීම, කිරීම හා ඉටු කිරීම කළ යුත්තේ ය.
(3) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ කරන ලද යම් පැවරීමක කුමක්
සඳහන් වූව ද, එසේ පවරන ලද යම් බලතල, කාර්ය හා කර්තව්‍ය
30 ක්‍රියාත්මක කිරීමට, කිරීමට හෝ ඉටු කිරීමට අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයාට අධිකිවාසිකම තිබිය යුත්තේ ය.

41. අධිකාරිය විසින් ලිඛිතව බලය පවරනු ලැබූ යම් නිලධාරයකු ඇතුළුවේමේ විසින් බනිජතෙල් මෙහෙයුම් සිදුකරනු ලබන යම් වැඩ බිමකට බලනා කවර හෝ අවස්ථාවක ඇතුළු වී එය පරික්ෂා කරනු ලැබිය හැකි අතර, බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුම් හෝ ඒකාබද්ධ අධ්‍යයන 5 ගිවිසුම් හෝ වෙනත් යම් ගිවිසුමක නියම සහ කොන්දේසි හෝ ගෙවිණ බලපත්‍රයක්, සංවර්ධන බලපත්‍රයක් හෝ ඒකක සංවර්ධන බලපත්‍රයක් මිනින් පනවන ලද නියම සහ කොන්දේසි, මේ පනතේ හෝ ඒ යටතේ සාධන ලද තියෙළවල යම් විධිවිධානවලට අනුකූලව කටයුතු කරනු ලබන බවට නිශ්චය කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය විය 10 හැකි යම් විමර්ශන හෝ සම්ක්ෂණ සිදුකරනු ලැබිය හැකි ය.

42. (1) අධිකාරිය විසින් එක් එක් ලින් වර්ෂය අවසානයේ මාස වාර්ෂික භයක් ඇතුළත එම වර්ෂය තුළ අධිකාරිය විසින් සිදුකරන ලද වාර්තාව කාරිය පිළිබඳ සම්පූර්ණ ගිණුම් ලබාදෙමින් මූල්‍ය වාර්තාවක් ඇතුළුව වාර්ෂික වාර්තාවක් අමාත්‍යවරයා වෙත හාර දෙනු ලැබිය යුතු ය.

15 (2) අමාත්‍යවරයා විසින් වාර්ෂික වාර්තාවේ පිටපත් පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

43. (19 වන අධිකාරිය වූ) දීන්ඩ් නීති සංග්‍රහයේ අර්ථානුකූලව අධිකාරියේ සහ කාරිය සඳහා අධිකාරියේ සියලු සාමාජිකයන්, අධිකාරියේ සියලු සාමාජිකයන් තිලධරයන්, සේවා තියුක්තියන් සහ තියුක්තියන් රජයේ සේවකයන් ආදින රජයේ 20 ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය. සේවකයන් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු බව

44. (26 වන අධිකාරිය වූ) අල්ලස් පනතේ අර්ථානුකූලව අධිකාරිය අධිකාරිය උපලේඛනගත ආයතනයක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර, එම උපලේඛනගත පනතේ විධිවිධාන ඒ අනුව තෝරුම් ගනු ලැබිය යුතු ය. ආයතනයක් විය යුතු බව

45. (1) යම් අධිකරණයක් ඉදිරියේ දී අධිකාරිය විසින් හෝ අධිකාරියේ 25 අධිකාරියට එරෙහිව ඉදිරිපත් කරන ලද යම් සිවිල් හෝ අපරාධ අරමුදලින් නඩු කටයුත්තක දී අධිකාරිය විසින් දරන ලද සියලු වියදම් අධිකාරියේ ගෙවිය යුතු අරමුදලින් ගෙවනු ලැබිය යුතු අතර, එවැනි යම් සිවිල් හෝ අපරාධ නඩු කටයුත්තක දී අධිකාරියට ගෙවන ලද හෝ අධිකාරිය විසින් අයත්‍රගත් පිරිවැය පමණක් අධිකාරියේ අරමුදලට බැර කරනු ලැබිය 30 යුතු ය.

(2) මේ පනත යටතේ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු, අධ්‍යක්ෂ- ජනරාල්වරයා හෝ අධිකාරියේ යම් නිලධාරයකු හෝ වෙනත් සේවා

නියුත්තකයු විසින් සිදුකරන ලද යම් ක්‍රියාවක් සම්බන්ධයෙන් යම් අධිකරණයක් ඉදිරිපිට දී එම තැනැත්තා විසින් හෝ එම තැනැත්තාට එරෙහිව ඉදිරිපත් කරන ලද යම් සිවිල් හෝ අපරාධ නඩු කටයුත්තක දී එම ක්‍රියාව එකී තැනැත්තා විසින් සිදුකරනු 5 ලැබූවේ සද්ධාවයෙන් වන බවට එම අධිකරණය විසින් තීරණය කරනු ලබයි නම්, එම සිවිල් හෝ අපරාධ නඩුවේ දී එම තැනැත්තා විසින් එම වියදම් අයකරගෙන ඇත්තම් මිස, එකී වියදම් අධිකාරියේ අරමුදලීන් ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

46. (1) (අ) මේ පනතේ හෝ ඒ යටතේ සාදනු ලබන නියෝග වැඩි 10 උල්ලාසනය කරනු ලබන;
- (ආ) 41 වන වගන්තිය යටතේ බලය පවරනු ලැබූ තැනැත්තකු විසින් මේ පනත මින් හෝ ඒ යටතේ, ඔහුට පවරනු ලැබූ යම් බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී එම තැනැත්තාට ප්‍රතිරෝධය දක්වනු ලබන හෝ 15 බාධා කරනු ලබන;
- (ඇ) මේ පනත යටතේ තික්ත් කරන ලද යම් දැන්වීමක නියමයන්ට අනුකූලව ක්‍රියා කිරීම සාධාරණ හේතුවක් නොමැතිව පැහැර හරිනු ලබන;
- (ඈ) 20 මේ පනත යටතේ තමා විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද යම් වාර්තාවක හෝ තොරතුරක හෝ ගවේෂණ බීම් කොටසක් හෝ සංවර්ධන බීම් කොටසක් සම්බන්ධයෙන් බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුමකට හෝ ඒකාබද්ධ අධ්‍යායන ගිවිසුමකට එළඹීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද යම් ඉල්ලීමක දැනම යම් 25 අසත්‍ය ප්‍රකාශයක් සිදුකරනු ලබන;
- (ඉ) 30 මේ පනත යටතේ තමා විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද යම් වාර්තාවක හෝ තොරතුරක හෝ ගවේෂණ බීම් කොටසක් හෝ සංවර්ධන බීම් කොටසක් සම්බන්ධයෙන් බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුමකට, ඒකාබද්ධ අධ්‍යායන ගිවිසුමකට, ගවේෂණ බලපත්‍රයකට, සංවර්ධන බලපත්‍රයකට, ඒකක සංවර්ධන බලපත්‍රයකට හෝ යම් සංවර්ධන සැලැස්මකට හෝ ඒකක සංවර්ධන සැලැස්මකට එළඹීම සඳහා කරන ලද යම් ඉල්ලීමක යම් 35 සිද්ධීමය කරුණක් සිතාමතාම මග හරිනු ලබන;

(ර) යම් බනිජතෙල් මෙහෙයුම්වලට සිනාමතාම අලාභ කරනු ලබන හෝ එවැනි මෙහෙයුම් සිනාමතා කඩකජ්පල් කරනු ලබන; හෝ

- 5 (ස) බනිජතෙල් සම්පත්වල රුපයට අයන් කොටස හෝ බනිජතෙල් සම්පත්වල රාජ්‍ය හාගය වංචා සහගත ලෙස හෝ නොසැලකීලිමත් ලෙස රුපයට අනිමි කරනු ලබන,

යම් තැනැත්තකු මේ පනත යටතේ වරදක් සිදුකරනු ලබන අතර මහස්ත්‍රාත්වරයකු ඉදිරියේ දී පවත්වනු ලබන ලසු නඩු විභාගයකින් 10 පසුව වරදකරු කිරීමේ දී, රුපියල් මිලියන හතරකට නොඅඩු සහ රුපියල් මිලියන සියයකට නොවැඩී ද්‍රියකට හෝ අවුරුදු දහයකට නොවැඩී කාලසීමාවක් සඳහා වූ බන්ධනාගාරගත කිරීමක් හෝ එම ද්‍රිය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඩුවම් දෙකටම හෝ මහු යටත් විය යුතු ය. තවද, මහු වරදකරු කරනු ලැබුවේ යම් වරදක් 15 සඳහා ද එකී වරද මහු වරදකරු කරනු ලැබූ පසුව ද දිගටම සිදුවන්නේ නම්, එවැනි විටක මහු තවදුරටත් වරදක් සිදුකරනු ලබන අතර, එසම්බන්ධයෙන් එම වරද සිදුකරගෙන යන එක් එක් දිනය සඳහා දිනකට රුපියල් පනස්දහසකට නොවැඩී ද්‍රියකට ද මහු යටත් විය යුතු ය.

20 (2) (1) වන උපවගන්තියේ (ල) වන ජේදය යටතේ වරදකට යම් තැනැත්තකු වදරකරු කරනු ලබන අවස්ථාවක දී, එම වරද සංයුත්ත වන ක්‍රියාවේ ප්‍රතිච්‍රිතයක් ලෙස, රුපයට අනිමි වූ අවස්ථාවේවිත පරිදි බනිජතෙල් සම්පත්වල වරිනාකම හෝ බනිජතෙල් සම්පත්වල රාජ්‍ය හාගයට සමාන මූදලක වනදියක් රුපයට ගෙවන ලෙසට 25 මහස්ත්‍රාත්වරයා විසින් එම වරදකරුට නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

47. මේ පනත ප්‍රකාරව පුද්ගල මණ්ඩලයක් විසින් වරදක් පුද්ගල සිදුකරනු ලබන අවස්ථාවක දී, එවිට, එම පුද්ගල මණ්ඩලය- මණ්ඩලයක් විසින් සිදුකරනු ලබන වැරදී

- 30 (අ) සංස්ථාපිත මණ්ඩලයක් වන්නේ නම්, එම සංස්ථාපිත මණ්ඩලයේ සැම අධ්‍යක්ෂකවරයකු ම, කළමනාකරුවකු ම හෝ උද්‍යම්මිවරයකු ම;
- (ආ) ව්‍යාපාර ආයතනයක් වන්නේ නම්, එම ව්‍යාපාර ආයතනයේ සැම හැඳුනුවකු ම; හෝ

(ඇ) ව්‍යාපාර ආයතනයක් නොවන සංස්ථාපිත නොවන මණ්ඩලයක් වන්නේ නම්, එම මණ්ඩලයේ සැම සාමාජිකයෙකු ම,

එම වරද සිදුකර ඇති බවට සලකනු ලැබිය යුතු ය:

5 එසේ ව්‍යව ද ඉහත (අ), (ආ) සහ (ඇ) ජේදවල සඳහන් යම් තැනැත්තකගේ දීනිමෙන් තොරව එම වරද සිදුකළ බවට හෝ එම වරද සිදුකිරීම වැළැක්වීමට අවශ්‍ය නිසි උද්යෝගයෙන් මහු ත්‍යා කළ බවට මහු විසින් ඔහ්පු කරනු ලබන්නේ නම් එවැනි කිසිදු තැනැත්තකු එම වරදට වරදකරු ලෙස සලකනු නොලැබිය යුතු ය.

10 48. (1) මේ පනත මධින් නියම කරනු ලැබිය යුතු යැයි නියමිත නියෝග හෝ නියෝග සැදීමට බලය දෙන ලද හෝ නියම කරනු ලැබ ඇති වෙනත් යම් කාරණා සම්බන්ධයෙන් අමාත්‍යවරයා විසින් නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය.

(2) (1) වන උපවිත්තිය යටතේ පවත්ත ලද බලතලවල ව්‍යාප්තියට 15 අගතියක් නොමැතිව, පහත දැක්වෙන කරුණු කිසිවක් හෝ ඒ සියල්ල සම්බන්ධයෙන් නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය:-

(අ) දත්ත බලපත්‍රගත කිරීම සම්බන්ධයෙන් අනුගමනය කරනු ලැබිය යුතු කාර්ය පටිපාටිය;

20 (ආ) ගෙවීම බලපත්‍රයක්, සංවර්ධන බලපත්‍රයක්, සහ ඒකක සංවර්ධන බලපත්‍රයක් සඳහා වන ඉල්පූම්පත්‍රයේ ආකෘතිපත්‍රය සහ පනත යටතේ නිකුත් කිරීම සඳහා වන එවැනි බලපත්‍රවල ආකෘතිය;

25 (ඇ) කොන්ත්‍රාත්කරුවන් තෝරා ගැනීම සඳහා සහ තිරිණය කරන ලද ගෙවීම බැව්‍ය බැව්‍ය සම්බන්ධයෙන් බනිජතෙල් මෙහෙයුම් සිදුකිරීම පිළිස යෝජනා කැඳවීම සඳහා වන කාර්ය පටිපාටිය;

30 (ඇ) බනිජතෙල් සම්පන් ගිවිසුමකට සහ ඒකාබද්ධ අධ්‍යයන ගිවිසුමකට එළැඳීමේ දී අනුගමනය කරනු ලැබිය යුතු කාර්ය පටිපාටිය සහ බනිජතෙල් සම්පන් ගිවිසුමක සහ ඒකාබද්ධ අධ්‍යයන ගිවිසුමක ඇතුළත් කළ යුතු තිරිණයක නිශ්චිතව දක්වීම;

- (ඉ) අමාත්‍යවරයාගේ සහ අධිකාරීයේ දැනගැනීම සඳහා සහ සංවර්ධනයේ ආයු කාලය පුරාවට අධික්ෂණය කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘතිය ආරම්භයේදී තක්සේරු කරන ලද මුදල් ප්‍රක්ෂේපනවල සාරාංශය;
- 5 (ඊ) පනත යටතේ අදාළ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමට පෙරාතුව ම සිදුකිරීමට නියමිත-
- (i) තු ගොනික මෙහෙයුම් සහ සම්ක්ෂණ;
 - (ii) තු විදුම් ක්‍රියාකාරකම්; සහ
 - (iii) කිමිදිම් කටයුතුවල,
- 10 විෂය පරිය සඳහා වන පිරිවිතරයන්;
- (උ) (i) වැඩසටහනවල සහ ඒකක සංවර්ධන සැලැස්මේ ඇතුළත් කරනු ලැබිය යුතු කාරණා;
- 15 (ii) අධිකාරීයේ තිලධාරීන් නොවන තැනැත්තන්ගේ, අධිකාරීයේ මණ්ඩල සාමාජිකයන්ගේ සහ අධ්‍යක්ෂ-ඡනරාල්වරයාගේ සුදුසුකම්වලට සම්බන්ධ කාරණා;
- (iii) බනිජතෙල් මෙහෙයුම් සිදුකිරීම සම්බන්ධයෙන් අදාළ වන පාරිසරික ආරක්ෂාව සහ වෘත්තීය සෞඛ්‍ය සහ සුරක්ෂිතතාව සම්බන්ධ කාරණා; සහ
- 20 (iv) දේශීය අන්තර්ගතයට අදාළව ඇතුළත් කළ යුතු කාරණා;
- සඳහා වන පිරිවිතරයන්.
- (3) අමාත්‍යවරයා විසින් සාදන ලද සැම නියෝගයක් ම ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු අතර, එම පළ කරන ලද දින සිට හෝ එම නියෝගයේ නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි පරිදි යම් පසු දිනයක සිට ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය.
- (4) අමාත්‍යවරයා විසින් සාදන ලද සැම නියෝගයක් ම ගැසට් පත්‍රයේ පළ කිරීමෙන් මාස තුනක කාලයක් ඇතුළත පාර්ලිමේන්තුවේ අනුමතය සඳහා ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය. එසේ අනුමත නොකරන ලද යම් නියෝගයක් ඒ යටතේ නිසි ලෙස සිදුකරන ලද කිසිවකට අගතියක් නොමැතිව ඒ අනුමතයේදී න සිට පරිවිෂ්න් කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(5) නියෝගයක් පරිවිෂ්ණ්‍ය වන බවට පළ කරනු ලබන දිනය පිළිබඳ නිවේදනය ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබේය යුතු ය.

49. (1) පහත දුක්මෙන කාරණා සම්බන්ධයෙන් අධිකාරිය විසින් රීති සාදනු ලැබේය හැකි ය:-

5 (අ) විවිධ නිලධරයන් පත් කිරීම, සේවා තියුණ්‍යක්ත කිරීම සහ ඉවත් කිරීම සහ ඔවුන්ගේ බලතාල, කාර්ය සහ කර්තාවය;

(ආ) මණ්ඩලයේ රස්වීම්, වාර්ෂික මහ සහා රස්වීම් සහ අතිවිශේෂ රස්වීම් කැදුවීමේ දී සහ පැවැත්වීමේ දී අනුගමනය කළ යුතු කාර්ය පරිපාලනය;

10 (ඇ) අධිකාරියේ කටයුතු පරිපාලනය කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම;

(ඈ) මේ පනත යටතේ සඳීමට නියම කරන ලද හෝ බලය දෙන ලද සියලු කාරණා.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ සාදනු ලබන සැම රීතියක් ම 15 අමාත්‍යවරයා විසින් අනුමත කරනු ලැබේය යුතු ය.

(3) එසේ අනුමත කරන ලද සැම රීතියක් ම ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබේය යුතු අතර එසේ පළ කිරීම මත ත්‍රියාත්මක භාවයට එළඹීය යුතු ය.

50. (1) 2003 අංක 26 දරණ බනිජතෙල් සම්පත් පනත මෙයින් ඉවත් කිරීම, 20 ඉවත් කරනු ලැබේ.

ව්‍යාවර්ථන සහ
තාවකාලික
විධිවිධාන

(2) මේ පනත ආරම්භ වන දිනයට පෙරටුව 2003 අංක 26 දරන බනිජතෙල් සම්පත් පනතේ 5 වන වගන්තියේ (5) වන උපවගන්තිය සහ 20 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා ලෙස සහ අධිකාරිය ලෙස හඳුන්වනු ලැබූ සහ කටයුතු 25 කරනු ලැබූ එම අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා සහ අධිකාරිය මේ පනත ආරම්භ වන දිනයට පසුව, තවදුරටත් -

(ආ) මේ පනතේ 30 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව පත් කරන ලද අධ්‍යක්ෂ-ජනරාල්වරයා; සහ

(ආ) මේ පනතේ 3 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව පිහිටුවන ලද අධිකාරිය,

බවට සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(3) ඉහත සඳහන් පනත ඉවත් කරනු ලැබීම නොතකා -

- 5 (ආ) මේ පනත ආරම්භ වන දිනට පෙරාතුව ම වූ දිනයේ දි 2003 අංක 26 දරන බනිජතෙල් සම්පත් පනත ප්‍රකාරව අධිකාරිය සතුව පැවැති සියලු විවෘත හා තීග්ච්චල දේපල මේ පනත ක්‍රියාත්මක වන දිනයේ සිට බලාත්මක වන පරිදි මේ පනතේ 3 වන වගන්තිය මගින් පිහිටුවන ලද අධිකාරිය සතු විය යුතු ය;
- 10 (ආ) මේ පනත ආරම්භ වන දිනයේ පවත්නා 2003 අංක 26 දරන බනිජතෙල් සම්පත් පනත ප්‍රකාරව අධිකාරිය විසින් හෝ අධිකාරිය සමග එළඹින ලද සියලු ගිවිසුම්, අවබෝධනා ගිවිසුම් සහ එකතනා මේ පනත ආරම්භ වන දිනයේ සිට බලාත්මක වන පරිදි මේ පනතේ 3 වන වගන්තිය මගින් පිහිටුවන ලද අධිකාරිය විසින් හෝ අධිකාරිය සමග එළඹින ලද ගිවිසුම්, අවබෝධනා ගිවිසුම් සහ එකතනා ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය;
- 15 (ආ) 2003 අංක 26 දරන බනිජතෙල් සම්පත් පනත ප්‍රකාරව අධිකාරිය විසින් හෝ ඊට එරහිව පවරන ලද සහ මේ පනත ආරම්භ වන දිනයේ දී අවසන් නොවී පවත්නා සියලු සිවිල් සහ අපරාධ නඩු කටයුතු, මේ පනත ආරම්භ වන දින සිට බලාත්මක වන පරිදි මේ පනතේ 3 වන වගන්තිය මගින් පිහිටුවන ලද අධිකාරිය විසින් හෝ ඊට එරහිව පවරන ලද අවස්ථාවේවිත පරිදි, සිවිල් හා අපරාධ නඩු කටයුතු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ අනුව පවත්වාගෙන යාම සහ අවසන් කිරීම කරනු ලැබිය යුතු ය;
- 20 (ආ) 2003 අංක 26 දරන බනිජතෙල් සම්පත් පනත ප්‍රකාරව අධිකාරිය විසින් හෝ ඊට එරහිව පවරන ලද සහ මේ පනත ආරම්භ වන දිනයේ දී අවසන් නොවී පවත්නා සියලු සිවිල් සහ අපරාධ නඩු කටයුතු, මේ පනත ආරම්භ වන දින සිට බලාත්මක වන පරිදි මේ පනතේ 3 වන වගන්තිය මගින් පිහිටුවන ලද අධිකාරිය විසින් හෝ ඊට එරහිව පවරන ලද අවස්ථාවේවිත පරිදි, සිවිල් හා අපරාධ නඩු කටයුතු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ අනුව පවත්වාගෙන යාම සහ අවසන් කිරීම කරනු ලැබිය යුතු ය;
- 25 (ආ) 2003 අංක 26 දරන බනිජතෙල් සම්පත් පනත ප්‍රකාරව සහ මේ පනත ආරම්භ වන දිනය ව පෙරාතුව ම වූ දිනයේ දී බුර දරනු ලබන අධිකාරියේ සාමාජිකයන්, තීලධරයන් සහ සේවා තීපුක්තියන් වූ සියලු තැනැත්තන් මේ පනත ආරම්භ වන දිනයේ සිට බලාත්මක වන පරිදි
- 30

මේ පනත යටතේ අධිකාරීයේ සාමාජිකයන්, නිලධාරයන් සහ සේවා තිපුක්තිකයන් වශයෙන් තවදුරටත් සලකනු ලැබේ ය;

- (ඉ) 2003 අංක 26 දරන බනිජතෙල් සම්පත් පනත ප්‍රකාරව
5 අධිකාරියට පක්ෂව හෝ රට විරුද්ධව ගනු ලැබූ සහ මේ
පනත ආරම්භ වන දිනයට පෙරාතුව ම වූ දිනයේ දී ඉටු
නොවී පවතින්නා වූ සියලු නඩු තීන්දු සහ අධිකරණ
නියෝග මේ පනත ආරම්භ වන දිනයේ සිට බලාත්මක
වන පරිදි මේ පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවන
10 ලද අධිකාරියට පක්ෂව හෝ රට විරුද්ධව ගනු ලැබූ නඩු
තීන්දු සහ අධිකරණ නියෝග වශයෙන් සලකනු ලැබේ ය පුතු අතර ඒ අනුව බලාත්මක කරනු ලැබේ ය;

(ඊ) 2003 අංක 26 දරන බනිජතෙල් සම්පත් පනත ප්‍රකාරව
15 අධිකාරිය විසින් තිකුත් කරන ලද බලපත්‍රයක නියම යටතේ
යම් කොන්ත්‍රාන්කරුවනුට හාන්ච් හා සේවා සපයනු ලබන
සහ මේ පනත ආරම්භ වන දිනයට පෙරාතුව ම වූ දිනයේ
දී, එසේ හාන්ච් හා සේවා තවදුරටත් සපයනු ලබන
20 සියලු සේවා සැපයුම්කරුවන් මේ පනත ආරම්භ වන
දිනයේ සිට බලාත්මක වන පරිදි මේ පනතේ 23 වන
වගන්තියේ කාර්ය සඳහා සේවා සපයන්නන් වශයෙන්
සලකනු ලැබේ ය; සහ

(උ) 2003 අංක 26 දරන බනිජතෙල් සම්පත් පනත ප්‍රකාරව
මේ පනත ආරම්භ වන දිනය ට පෙරාතුව ම වූ දිනයේ දී බලාත්මකව
25 අධිකාරිය සතු සියලු අධිතිවාසිකම්, හිමිකම්, වත්කම්,
වගකීම්, ණය සහ බැඳීම්, මේ පනත ආරම්භ වන දින
සිට අධිකාරීයේ අධිතිවාසිකම්, හිමිකම්, වත්කම්, වගකීම්,
ිය සහ බැඳීම් වශයෙන් සලකනු ලැබේ ය.

(4) 2003 අංක 26 දරන බනිජතෙල් සම්පත් පනත ප්‍රකාරව සහ
30 මේ පනත ආරම්භ වන දිනය ට පෙරාතුව ම වූ දිනයේ දී බලාත්මකව
පවතින තිකුත් කරන ලද සියලු බලපත්‍ර සහ සාදන ලද සියලු
නියෝග සහ ඇවස්ථාවේවිත පරිදි, එක් එක් බලපත්‍රය හෝ ගිවිසුම
සම්බන්ධයෙන් අවසන් කරන ලද සියලු දත්ත විකිණීම්, සිදුකරන
ලද මැනුම්, බනිජතෙල් මෙහෙයුම් හා සම්බන්ධ කාරණා සහ සියලු
35 මෙහෙයුම් වැඩිපිළිවෙළවල් මේ පනත ක්‍රියාත්මකවීම ආරම්භ වන
දින සිට බලාත්මක වන පරිදි -

- (ආ) ප්‍රකාශිතව ඉවත්කරනු ලබන්නේ නම්, හෝ මේ පනත යටතේ නිකුත් කරන ලද නව බලපත්‍ර, එළඹින ලද ගිවිසුම් හෝ සාදන ලද නියෝගවලට අනතුකුල වන්නේ නම් මිස, තවදුරටත් වලංගු සහ බලාත්මක වන බවට 5 සලකනු ලැබිය යුතු ය. මේ අනතුකුලතාවයක් ඇති වූවහොත්, එවිට අවස්ථාවෝවිත පරිදි, අප්‍රත් බලපත්‍ර, ගිවිසුම් හෝ නියෝග බලපැවැත්විය යුතු ය;
- (ඇ) පටහැනීව ප්‍රකාශිත විධිවිධානයක් සාදනු ලබන්නේ නම් මිස, එම කටයුතු මේ පනත යටතේ අවසන් කරන ලද 10 හෝ සිදුකරන ලද හෝ කරගෙන යන ලද කටයුතු ලෙස තවදුරටත් වලංගු සහ බලාත්මක වන බවට සලකනු ලැබිය යුතු ය.
51. පද සම්බන්ධයෙන් අන්තාර්ථියක් අවක්ෂ වූවහොත් මිස, අරථ නිරුපණය මේ පනතේ-
- 15 "යාබද කළාපය" යන්නෙන්, ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ 1976 අංක 22 දරන සමුද්‍රීය කළාප පිළිබඳ පනතේ 4 වන වගන්තිය යටතේ සාදන ලද ප්‍රකාශනය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ යාබද කළාපය බවට ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන කළාපය අදහස් වේ;
- 20 "කොන්ත්‍රාත්කරු" යන්නෙන්, බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුමක් යටතේ බනිජතෙල් මෙහෙයුම් සිදුකිරීමට බලය පවරා ඇති දේශීය හෝ විදේශීය තැනැත්තකු හෝ සංස්ථාවක් අදහස් වන අතර, රට ඒකාබද්ධ අධ්‍යාපන මෙහෙයුම් ද ඇතුළත් වේ;
- 25 "අනන්‍ය ආර්ථික කළාපය" යන්නෙන් ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ 1976 අංක 22 දරන සමුද්‍රීය කළාප පිළිබඳ පනතේ 5 වන වගන්තිය යටතේ සාදන ලද ප්‍රකාශනය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද අනන්‍ය ආර්ථික කළාපය අදහස් වේ;
- 30 "මූල්‍ය ස්ථාධිකාවය" යන්නෙන්, ආණ්ඩුවේ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් වෙනස් වන විටක යම් මූල්‍ය පරාමිතින් වෙනස් කිරීම සඳහා ඉඩ ලබා දෙමින් බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුමකට

එළඹෙන අවස්ථාවක දී අනෙකානු වගයෙන් එකග වී ඇති පරිදි කොන්ත්‍රාත්කරු සහ රජය යන දෙපාර්තමේන්තු සඳහා ම එකම ව්‍යාපාති ආර්ථිකයන් පවත්වාගෙන යාම අදහස් වේ;

- 5 "ලේනිජාසික ජල පුදේශය" යන්නෙන්, ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ 1976 අංක 22 දැරන සමූහීය කළාප පිළිබඳ පනතේ 9 වන වගන්තිය යටතේ සාධන ලද ප්‍රකාශනය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද ලේනිජාසික ජල පුදේශයේ සීමාවන් අදහස් වේ;
- 10 "ඒකාබද්ධ අධ්‍යයන ගිවිසුම" යන්නෙන්, නිර්ණය කරන ලද පුදේශයක හයිබුෂාකාබන් විභවය අධ්‍යයනය කිරීමට සහ ඇගයීමට මේ පනතේ 19 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව රජය සහ එක් කොන්ත්‍රාත්කරුවකු හෝ කොන්ත්‍රාත්කරුවන් කිහිපයේනෙකු අතර එළඹෙන්නා වූ ගිවිසුමක් අදහස් වේ;
- 15 "අමාත්‍යවරයා" යන්නෙන් ආණ්ඩුවුම ව්‍යවස්ථාවේ 44 වන සහ 45 වන ව්‍යවස්ථා යටතේ මේ පනතට අදාළ විෂය සහ කර්තවා පවරනු ලැබ ඇති අමාත්‍යවරයා අදහස් වේ;
- 20 "දැන්ගාමී බනිජතෙල් කරමාන්තය සඳහා වන ජාතික ප්‍රතිපත්තිය" යන්නෙන්, රජයේ ජාතික අවශ්‍යකාවය සහ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ හෝ ක්‍රියාකාරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් අතර හිමිකම් තුළනය කිරීම සහතික කිරීම පිළිස උද්‍යාමී කරමාන්තය අධික්ෂණය කිරීමට සහ ඒ සඳහා මග පෙන්වීමට පවත්නා අහියෙළ හදුනාගනිමින් සහ රට තීර්ණීය සැපයීම මගින් උද්‍යාමී බනිජතෙල් ක්ෂේත්‍රයේ පොදු මුදලධෘම, කළමනාකරණය, සංවර්ධනය සහ උද්‍යාමී බනිජතෙල් ක්ෂේත්‍රයේ වෙතන් සියලු අදාළ අංශයන් සැකෙවින් දක්වන්නා වූ ප්‍රතිපත්තියක් අදහස් වේ;
- 25 "සිද්ධිමය නොවන නියම සහ කොන්දේසි" යන්නෙන්, යෝජනාවල ප්‍රතිඵල ඇගයීමට සාපුව බලනොපාන අයිතිමයන් අදහස් වේ;
- 30 "සහභාගීත්ව අයිතිය" යන්නෙන්, යම් අස්ථිත්වයක හෝ ඒකාබද්ධ ව්‍යාපාරයක හැඳුවුන්කුගේ හිමිකාරීත්ව කොටස හෝ නිතුත් කළ ව්‍යාපාර කොටස්වල අගය අදහස් වේ;

- "බනිජතෙල් දත්ත" යන්නෙන්, හුවිදාත්මක, හුහොතික, භරජයනික, පාඡාණික බනිජ හේතික, ඉංගීනේරුමය, ඩු විදුමේ දත්ත, සිතියම්, වුම්බක පටි, පාඡාණ සාම්පල, විදුම් පාඡාණ කැබලි සහ නිෂ්පාදන දත්ත මෙන්ම 5 බනිජතෙල් මෙහෙයුම් සම්බන්ධයෙන් පිළියෙළ කරන ලද වාර්තා, විශ්ලේෂණ, අර්ථ නිරුපණ සහ ඇගයීම් ඇතුළුව සියලු අර්ථනිරුපණ සහ වුද්‍යත්පත්තන දත්ත. ආස්ථික දත්ත සහ ඩු විදාත්මක තියුදී ඇතුළුව සියලු තොරතුරු අර්ථ නිරුපණ වාර්තා අදහස් වේ;
- 10 "බනිජතෙල් මෙහෙයුම්" යන්නෙන්, හු විදාත්මක සම්ක්ෂණ, එකම්පන දත්ත අර්ථනිරුපණය, පොලොට හැඳීම, නිෂ්පාදන පරික්ෂා කිරීම, වෙන්කිරීම, සැකසුම් කිරීම, ගබඩා කිරීම, සොයාගැනීම, ප්‍රවාහනය කිරීම සහ අලෙවි කිරීම ඇතුළත් වන, එහෙත් එවාට සීමා නොවන, බනිජතෙල් සම්පත් ගවේෂණය, සංවර්ධනය කිරීම, සහ 15 සොයා ගැනීමේ කටයුතු අදහස් වේ;
- "බනිජතෙල් ආකරය" යන්නෙන්, ස්වභාවික ආකාරයෙන් හටගන්නා බනිජතෙල් සම්පත් එකතුවක් අදහස් වේ;
- 20 "බනිජතෙල් සම්පත්" යන්නෙන්, යම් ස්ථානයක තිබේ හමු වූ හෝ බණිජ තෙල් මෙහෙයුම්වල දී සොයාගත් තෙල්වල සහ ගැස්වල Hydrate සල්ගර සහ හයිඩ්‍රොකාබන් සමග ආස්ථි වෙනත් ස්ථාන, දුවා ඇතුළු ස්ථානාවික දාවන, වායු, සන දුවා හෝ අර්ථ සන දුවා වශයෙන් ඇති බොරතෙල්, ස්වභාවික වායු සහ හයිඩ්‍රොකාබන් අදහස් 25 වේ;
- 25 "බනිජතෙල් සම්පත් ගිවිසුම" යන්නෙන්, නිෂ්පාදන කොටස් බෙදාගැනීම සඳහා රජය සහ එක් කොන්ත්‍රාත්කරුවකු හෝ කොන්ත්‍රාත්කරුවන් වැඩි දෙනෙකු අතර මේ පනතේ 18 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව එළඹින ගිවිසුමක් අදහස් වේ;
- 30 "බනිජතෙල් සම්පත්වල රාජ්‍ය භාගය" යන්නෙන්, සංවර්ධන බලපත්‍රයක් මගින් ආවරණය වන ප්‍රදේශයෙන් සොයාගනු ලබන්නා වූ සියලු බනිජතෙල් සම්පත්වල වෙළඳපොල වටිනාකම මත කොන්ත්‍රාත්කරුවකු විසින් ගෙවනු ලැබිය යුතු රාජ්‍ය භාගය අදහස් වේ;
- 35

- 5 "දේශීය මූහුදු තීරය" යන්නෙන්, ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ 1976 අංක 22 දරන සම්බුද්ධ කළාප පිළිබඳ පනතේ 2 වන වගන්තිය යටතේ කරනු ලැබ ඇති ප්‍රකාශනය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය මූහුදු තීරය වශයෙන් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇති මූහුදු සීමා අදහස්වන අතර, ශ්‍රී ලංකා අභ්‍යන්තර ජල තීරය ද රේට ඇතුළත් වේ;
- 10 "ඒකක සංවර්ධනය" යන්නෙන්, ගවේෂණ බිම් කොටස් ඒකක් හෝ කිහිපයක මායිම් තුළ පිහිටි හෝ සංවර්ධන බලපත්‍ර දෙකක හෝ වැඩි ගණනක ආවරණය වන බිම් පුද්ගලය තුළ පිහිටියා වූ පොදු ආකර්ෂක සංවර්ධනය අදහස් වේ;
- 15 "එක්සත් ජාතින්ගේ සාගර නීතිය පිළිබඳ සම්මුතිය" යන්නෙන්, 1992 වර්ෂයේ දී ජැමෙයිකා මොන්ටෙගේ බොක්කේදී(Bay) සම්මත කරගන්නා ලද, 1994 නොවැම්බර මස 16 වන දින බලාත්මකභාවයට පත්වූ 1994 ජූලි මස 19 වන දින ශ්‍රී ලංකාව විසින් අත්සන් කරන ලද එක්සත් ජාතින්ගේ සාගර නීතිය පිළිබඳ සම්මුතිය අදහස් වේ; සහ
- 20 "උද්ගාමී" යන්නෙන්, කොන්ත්‍රාන්කරුවකු සමග බනිජතෙල් සහ ස්වභාවික වායු පවතින ස්ථාන හඳුනාගැනීම, පොලව හැරීම, පරීක්ෂා කිරීම සහ නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා පියවර ගැනීම පිළිස මූලික වශයෙන් කටයුතු කරනු ලබන සහ ගවේෂණය කිරීම හා සංවර්ධනය කිරීම හා අදාළ වූ බනිජතෙල් සහ ස්වභාවික වායු කර්මාන්තයේ මෙහෙයුම් අවධි අදහස් වේ.
- 25 52. මේ පනතේ සිංහල සහ දෙමළ හාං පායි අතර යම් අනනුකූලතාවක් ඇති වුවහොත්, එවිට, සිංහල හාං පායිය බල ඇති වූ වට පැවැත්විය යුතු ය.
- සිංහල හාං
පායිය
බලපැවැත්විය
යුතු බව

